

"KOVA"
Savaitinis laikraštis
Išleistas kas penktą dieną Phil'a., Pa.
Lietuvių Socialistų Sąjungos Amerikoje.
(Inkorporuota Balandžio 28 d. 1908)
PRENUMERATA:
Metams į visas dalis svieto \$2.00.
Pusel metų ..... \$1.00.
Apgarsinimų kainos ant užklauso.
Redaktorius — K. Vidikas.
Administratorius — A. Žymontas.
Šis visokiais reikalais kreipkitės šiuo adresu:
"KOVA"
1815 E. Moyamensing ave.
Philadelphia, Pa.

KOVA

Organas Lietuvių Socialistų Sąjungos Amerikoje.

"KOVA"
The Lithuanian weekly
Published every Friday, Phil'a., Pa.
by the
LITHUANIAN SOCIALIST
FEDERATION OF AMERICA.
(Incorporated April 28, 1908)
SUBSCRIPTION RATES:
In all parts of the world per year \$2.
Editor — K. Vidikas.
Business Manager — A. Žymontas.
Advertising rates on application.
All communications should be addressed to:
"KOVA"
1815 E. Moyamensing ave.
Philadelphia, Pa.

No. 5

TELEFONO NO. KEYSTONE MAIN 2958.

PHILADELPHIA, PA., 31 d. SAUSIO (January) 1913 m.

TELEFONO: KEYSTONE MAIN 2958.

Metas IX

Atsisauskimas

Brooklyno rubsiuvių į visuomenę.

Brangus viengečiai!

Jau keturios savaitės, kaip didžioji New Yorko, Brooklyno ir apylinkės rubsiuviai išėjo į straiką.

Mūsų nepakęsdami gyvenimo ir darbo sąlygų, o nerasdami kitokio būdo iškovojimui sau didesnio kėsnio duonos, turėjome stoti į šitą sunkią kovą, į šitą straiką prieš nesąžiningai mus ikriaudžiančius kapitalistus, reikalaujanti didesnio atlyginimo už savo sunkų darbą.

Ir štai, dirbtuvėje sustoja nūgręžę mūsų rankos, nutyla žinančios mašinos ir atšala žėrinti prosai, o liepsna straikinės kovos užsidega mūsų širdyse — dirbtuvės palieka tuščios.

Ir šioj kovoj, iš vienos pusės, mes šimtai tukstančių vargšnių — beginklių darbininkų, kurie pasiryžę esame kovoti prieš kapitalą ir neieči jiems pasytkiai dirbti tol, kol nebus išpildytas mūsų reikalavimas. Iš antros — gi pusės, prieš mus stovi galingieji siaubunai — mūsų darbdaviai su dolerių milijonais. Iš mūsų triuso jie dabar apsisatė policija, prisamdė gaują valkatų, kad anie daužytų mums galvas. Jie išleido melagingus atsisauskimus, kad suardyti mūsų tarpe vienybę ir išsirupio jau uždraudimą (injunction) mums vaikščioti gatve pro jų dirbtuves. Be to da jie mano parsitraukti miliciją, kuri lietu mūsų kraują, kaip liejo Lawrence'o darbininkų.

Savaitės bėga... Nors straikas yra pačiame sukuryje, nors skaitlius kovotojų už buvį vis ir vis auga ir nors mūsų širdys dega pergales liepsna, vienok mūsų spėkos jau nyksta, nes a reštai nebesiliauja, turtelis mūsų mažėja ir jaučiasi stoka duonos, kurios ir pirm straike mažai teturėjome...

Todėl, mieli broliai — darbininkai, mūsų šitos kovos laimėjimas — jūsų rankose! Šaukia mės prie jūsų, kad išstiegtumė mums savo dešinę; šaukia prie jūsų mūsų moteris, mūsų visi esame kritiskame stovyje, idant mūsų širdys būtų iššlės skatikėliai, o mūsų per tai laimėję savo šitą sunkią kovą, kada — nors jums atsilyginsime!

Pasilikame su vilčia ant jūsų pagelbos, Lietuvių Rubsiuvių 54-58 skyrių Straikerių Šelpimo Komisija:
Pirm. Juozas Bučinskas, 105 So. 4-th St., Brooklyn, N. Y.
Sėkr. Antanas Lelis, 625 Driggs Ave., Brooklyn, N. Y.

Izd. Pijūšas Mačys, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

P. S 1) Draugai, siųsdami auksas, Money Orderį išpirkit ant izdininko vardo, o laišką, kuriame jį mums prisiųsite, užadresuokite sekretoriui sekantiu adresu:
Mr. Antanas Lelis, 625 Driggs Ave., Brooklyn, N. Y.

2) Mūsų izdininkas, draugas Pijūšas Mačys, yra užtikrintas, nes užsistatė \$800 00 kaucijos. Straikerių Šelpimo Komisija.

Merginoms straikas sekasi.

Straikuojančių merginų siuvėjų skaitlius kasdieną eina mažyn, nes darbdaviai vienas po kitam išpildo jų išlygas. Daugiau kaip du trečdaliai merginų tokiu būdu jau sugrįžo į darbą.

Susiorganizavo taip vadinamą nepriugulmingą išdirbėjų sąjungą, kad nepasidavėme prieš uniiją, bet ji skyla į smolius ir trumpu laiku jos liks jei bent pėdsakas. Kai kurie iš įtekmingesnių tos sąjungos narių vienijasi su Andarokų ir Jekkių Išdirbėjų Sąjunga, kuri padarė sutartį su uniija.

Policija vis žiauryn. Kraujai.

Juo tolyn, tuo labyn policija persekioja straikierius. Ponai Charterienėi, turtingai moteriai, policija neleido jėiti į gatvekarį, kur įsisėdo straiklaužys, kuris buvo įžeidęs merginas-piketes. Kada Charterienė lipo į karą, policmanas ją už sprando žemyn nutraukė. Straikeriai ketina skųstą policmaną policijos komisijonierui Waldo.

Devynios merginos tapo nubaustos po \$5 kiekviena už tai, kad straiklaužius jos vadinusios skiabais. Policmanai, arštuodami straikeres, dažnai taip suspaudžia joms rankas, kad ant jų pasibėka mėlynai ženklų ilgam laikui.

Be policija parodė savo didžiausią žiaurumą prieš dirbtuvius, kur augščiausiojo valstijos teismo teisėjai uždraudė straikieriams turėti savo sargus-piketus. Straikeriai, zinodami, kad valstijos tiesos daleidžia aplink užstraiktas dirbtuves užlaikyt piketus, — nežinurėjo teisejo uždraudimo ir dieną ir naktį turėjo savo piketus tenai.

Ir už tai, kad darbininkai reikalavo sau pilietiškių teisių, policija jų kraują liejo, galvas skaldė, šonkaulius laužė, akis išmušinėjo, dantis išdauzinėjo ir kitaip sužeidė daugybę straikierių ir piketų. Tai buvo darbas ne kokių ten valkatų — mušėikų, bet policistų, tvarkos dabotojų.
Niekada pirmiaus visoje New

Yorko miesto istorijoje policistai nepasirodė taip ištroškę nekaltų darbininkų kraujo, niekada to miesto policistai neparodė tokio žvėrško keršto, niekada pas juos neapsireiškė toks gyvuliškas geidulys lieti ramių darbininkų kraują, — kaip kad 22 sausio vakare.

«Čia nėra laisva Amerika! Ne, ne, ne!» buvo visur girdėt balsai darbininkų, kurie neturėjo jėgos apsigint, kada juos policija grudo Lafayette ir East 4-th gatvėmis, lyg kokius gyvulius.

Policistai su visa savo spēka daužė straikieriams galvas ir kojas buožėmis. Pačių policistų veidai buvo kruvini nuo kraujo, tryškancio iš straikierių žaidų. Policistai mušė straikierius ne tikai savo buožėmis, bet ir spardė batais.

Tas bevališkas policistų įsmitimas prasidėjo, kada ramūs 100 straikierių, kurie prieš uniiją, bet ji skyla į smolius ir trumpu laiku jos liks jei bent pėdsakas. Kai kurie iš įtekmingesnių tos sąjungos narių vienijasi su Andarokų ir Jekkių Išdirbėjų Sąjunga, kuri padarė sutartį su uniija.

12,000 kriaučių straikas Rochesterj, N. Y.

20 sausio čia prasidėjo kriaučių straikas didžiausias iš visų šiame mieste buvusių per 10 metų. Išvykio metė darbą 9000 kriaučių. Sekantią dieną prisidėjo da 300.

Sudymas piketų.

Brooklyno policija ir detektvai, pamatę žinant kelis šimtus piketų prie namų dirbtuvės, ėmė į juos bėgti. Paleido daugiau 100 šūvių. Kelis piketus sunkiai sužeidė.

Arštavimai Newarkė.

Susituota 5 straikieriai neva už uždrinėjimą ant straiklaužių. Policistai žiauriai apsieina su straikieriais, kaip ir New Yorkė ir Brooklynė.

Lietuviai ima injunction.

M. Žinskas, lietuvis kriaučių šapos (valkatų) tautos ir tautiškos dėsnių platintojas, ir Brusokas, kruopštingas draugas, talpi pasirašo šimti injunctioną.

Viešųjų darb. straikas.

Ta pati kriaučių darbininkų sąjunga New Yorkė apšaukė generalką straiką 25 sausio. Straik pradžia buvo pažymėta kruopštingais darbininkų su pėra ir skėčiais. Išvykio metė darbą 2,500 darbininkų; 1500 užpildė viešųjų ir restoranų, kurio straikai. Savininkai padarė 400 politistų, kurie žiauriau šaukė straikierius.

darbo sąlygose ir už \$5 mažų — mažusią 20 iki šiol labai daug merginų pradavo tikrai po \$2.50 į savaitę.

Baisis straikas?

27 sausio darbdaviai pradėjo tarybą, kad straikieriai ir yra gatyvi straikas padaryti nusileidimus. Šešal visotinai balsavimu pasisakė už visus sutarties punktus.

Near Junction, apie 30,000 straikierių piketuoją užstraiktas dirbtuves.

Chilcagė straikis kriaučių straike.

Chilcagė, IL. Iš priežasties kilusio rėkimo straike New Yorkė, straikierių vietos rubsiuviai, kad neįstraikuojantiems draugams sutarties kovoje. Darba susirinkti ir pasikalbėti, kaip geriau būtų. Pora milijonų miltų, kurie turėdami straikierių, neturėdami nepilnamis dirbtuvėmis, kurie pradėjo išdirbti, kada ramūs 100 straikierių, kurie prieš uniiją, bet ji skyla į smolius ir trumpu laiku jos liks jei bent pėdsakas. Kai kurie iš įtekmingesnių tos sąjungos narių vienijasi su Andarokų ir Jekkių Išdirbėjų Sąjunga, kuri padarė sutartį su uniija.

Mass kriaučiai organizuojasi.

Bostono ir kitų Massachusetts miesto kriaučiai irgi organizuojasi. Ketina pastatyti darbdaviams savo reikalavimus ir susitraukti, jeigu reikalavimai nebus išpildyti.

12,000 kriaučių straikas Rochesterj, N. Y.

20 sausio čia prasidėjo kriaučių straikas didžiausias iš visų šiame mieste buvusių per 10 metų. Išvykio metė darbą 9000 kriaučių. Sekantią dieną prisidėjo da 300.

Sudymas piketų.

Brooklyno policija ir detektvai, pamatę žinant kelis šimtus piketų prie namų dirbtuvės, ėmė į juos bėgti. Paleido daugiau 100 šūvių. Kelis piketus sunkiai sužeidė.

Arštavimai Newarkė.

Susituota 5 straikieriai neva už uždrinėjimą ant straiklaužių. Policistai žiauriai apsieina su straikieriais, kaip ir New Yorkė ir Brooklynė.

Lietuviai ima injunction.

M. Žinskas, lietuvis kriaučių šapos (valkatų) tautos ir tautiškos dėsnių platintojas, ir Brusokas, kruopštingas draugas, talpi pasirašo šimti injunctioną.

Viešųjų darb. straikas.

Ta pati kriaučių darbininkų sąjunga New Yorkė apšaukė generalką straiką 25 sausio. Straik pradžia buvo pažymėta kruopštingais darbininkų su pėra ir skėčiais. Išvykio metė darbą 2,500 darbininkų; 1500 užpildė viešųjų ir restoranų, kurio straikai. Savininkai padarė 400 politistų, kurie žiauriau šaukė straikierius.

AMERIKA.

Debs suareštuotas. Valdžia papirko kalinį liudytoją.

Terre Haute, Ind. Tapo suareštuotas E.V. Debs, buvęs socialistas kandidatas į prezidentus. Jį kaltina buk už jo mėginimą išsiųsti kitur Kansas valstijos valdžios liudininką. Debs paleistas po \$1,000 kaucijos.

Mat, Debs Appeal to Reason'e aprašė žiaurias ir nemorališkas gyvenimo sąlygas Fort Leavenworth kalėjime. Iš to kilo valdiškas kalėjimo ištyrinėjimas. Nors valdžia atrado, kad Debs rašė teisybę, vienok prikibo prie Appeal to Reasono redaktorių už tai, kad, esant laisraštis atspausdino nedaleistinus nešvarumus. Appeal redaktoriai buvo patraukti teisman. Štai valdžia prikimba prie Debs, kad jis porėjas išsiųstį valdžios liudininką į kitą valstiją. Debs gi anaiptol nematė tą daryt. Tariaama, kad liudininkas buvo vedėjas Leavenwortho kalėjime. Kada gubai

kad jis susilpnė, taigi kad jis galėtų iškelti kur toliau ir pradėti gyvenimą iš naujo. Debs pažadėjo jam savo pagelbą. Ir kas galiausiai pasirodė? Ugi valdžios prokuroras pasisamdė tą ex-kalinį, kad jis paskui galėtų liudyti prieš Debsą, buk Debs stulės jam pinigus, kad pasitrauktų iš Kansas valstijos.

Ateivių doros paliudijimas

Washington. Atstovų butas prēmė tam tikros konferencijos bilij, kuris atmeta reikalavimą, kad atelviai pristatytų nuo savo valdžių paliudijimą apie savo doringumą.

Taigi nuo ateivių, matomai, bus reikalaujama tik mokėt skaityt savo prigimtoj kalboj.

Apšvedė įžymus kunigas.

Washington. Katalikų kunigas David Hillhouse Bael, buvęs prezidentas Georgetowno universiteto, seniausio katalikų universiteto Švietnytose Valstijose, apšvedė su pana Katherine Francis Powers, Bostono tartuole.

10 tonų meteoras.

Pittsburgh. Nukrito milžiniškas meteoras («dangiškas akmuo») ties Etna, Pa. Jis sverias apie 10 tonų. Bekrisdamas apšvietė aplinkę per tris mylias savo didžio skaištumo šviesa. Per visą dieną da jis žėravo. Nudegino per kelis šimtus mastų aplinkui medžius ir žolę. Meteoras turi metališką išvaizdą.

Padegėjų trustas.

New Yorkė sulmta Freeman, turtingas apdraudus biznieriūs, ir keturi kiti už prigulėjimą prie padegėjų trusto. Tas trustas susidėjo iš ypatų, kurios buvo susitvėrusios į organizaciją padegėjimui namų už pinigus.

Norėjo užmušt kunigaikštį.

Barcelona. Darbininkas šovė į Tuskonijos didįjį kunigaikštį Louis Salvatore to kunigaikščio dvarc, bet šovis nepataikė.

UŽRUBEŽIS.

Nušautas turkų karės vadas Nazim Paša.

Konstantinopolis. Nazim Paša, buvęs karės ministris ir vyriausias turkų armijos komandieras, tapo nušautas laike riaušnių, kurias sukėlė liaudis, nenšlganė dindama iš to, kad valdžia sutiko nžleist balkaniečiams Adrijanopolį.

Nazim Paša buvo fiziškai ir protiškaai labai tvirtas vyras, nežiurint savo 60 metų amžiaus.

Jo komanda tai ir sulaukė bulgarus prie Čataldžos linijų.

Revolucija ir nauja valdžia.

Kaip tik liaudis išgirdo, kad valdžia atiduoda Adrijanopolį priešams, umai pakėlė Konstantinopolyje revoliuciją, numetė senosius ministrus ir pastatė ministrų pirminku garsųjį jaunatirkų generolą Šokot Paša, kuris ir pastatė valdžios ministrus.

Kada jis barėsi ant maištininkų, kurie apspitė ministerijos butą, kėlė demonstracijas prieš Kinad-Pašos ministeriją, atiduodančių priešams Adrijanopolį. Nazim Paša maištininkus išvadino įsivisiusiomis kalėmils, ir išrevolverio liko nušautas. Apart jo paties, da maištininkai nušovė jo pagelbininką Seik-ul-Islamą, mahometonų dvasiškiuos viršininką, ir slaptonų policijos agentą.

Galas Turkijai?

Jelgu ištikro Turkija neužleis baltaniečiams Adrijanopolio, tai jos prapulitis galėtų but suvis artima. Sakoma, kad Europos viešpatystės davusios Rusijai slapta įgaliojimą užimti Konstantinopolį ir Azijinę Turkiją, jelgu Turkija galutinai neišpildytų dabartinį balkaniečių reikalavimų. Suprantama, Rusija pasidalintų Turkija su kitomis viešpatystėmis.

Lygybė žydams.

Bulgarijos ir Graikijos taikos delegatai prižada žydams pilnas teises žemėse, kurias tos viešpatystės atsiims nuo turkų.

Atnaujinsią karę.

Balkaniečiai nusprendė greitai laiku iš naujo pradėti karę prieš Turkiją dėlto, kad naujoji Turkijos ministerija neatiduoda balkaniečiams Adrijanopolio ir Aegėjaus salų.

Turkijos paskola.

Turkų valdžia paėmus Londonė \$10,000,000 paskolos pratėsimi Konstantinopolio geležinkelio, nors kiti mena, kad paskola yra padaryta karės tikslams.

Norėjo užmušt kunigaikštį.

Barcelona. Darbininkas šovė į Tuskonijos didįjį kunigaikštį Louis Salvatore to kunigaikščio dvarc, bet šovis nepataikė.

APŽVALGA.

Kariumenė ir socijališka revoliucija.

Buvęs garsus franc. anarchistiškas socialistas Gustave Harvė, dabar atsiveręs prie socialdemokratų, kuris apie 11 m. išsėdėjo Francijos kalėjimuose už prieš-kariumenišką (anti-militarišką) agitaciją, Metropolitanne rašo:

«Aš esu be tėvynės, aš esu eretikas patrijotiškosios religijos, kuris aukstybesniuose amžiuose būtų buvęs sudėgintas ant laužo ir kurį šiandien sušaudytų, gavę bile kokį priekabį, nesijaudami sąžinės graužimo».

Anarchistams Harvė daugiausia patiko tuom, kad jis nuolat, be jokio pasigai ėjimo smerkė ir kelkė visą Francijos armiją, už ką nuo abelono francuzų visuomenės užsitaravo «tėvynės išgamos» vardą. Jis dabar pats prisipažįsta, kad pertoli nnejo savo agitacijoj prieš kariumenę, bet sako, jog prieš-kariumeniškas judėjimas Francijoj svarbiausiai paėjo iš to, kad buržuaziška respublikonų valdžia kiekviename didesniame darbininkų straike siuntė kariumenę atli kinėt žvėriškus darbus ant strai kerių: kardais kapot darbininkus, tremti juos po raitelių arklių kojomis ir šaudyti juos iš šautuvų, o net ir iš kanoulių.

Harvė dabar mato, kad kariumenė mažai kuoose darbuose. Ji yra tamsi, nesusipratusi, ir todėl pildo buržuaziškos valdžios valią. Tat ant kariumenės nėra ko užsipuldinėti. Užsipuldinėjimais ją (erzina ir padarai da žvėriškesne buržuazijos vallos pildytoja. Harvė pataria mandagiai apsieiti su kariumene, taktiškai švelsti ją ir pasidaryti iš jos darbininkiškai-socijalistiško judėjimo draugę, vadinaš kariumenę.

Dauguma socialistų mano, kad jau su pagelba generališko šalies darbininkų straike galima padaryti toj šalyj socijališką revoliuciją, pakeisti kapitalizmą socijališku surėdymu. Bet Harvė sako, Francijoj ir kitose šalyse, kur kariška tarnystė yra priverstina, negalima pasekmingai padaryti socijališkos revoliucijos be patraukimo dalies kariumenės socialistų pusėn. Štai tūli jo išsireiškimal tame klausime:

«Tat būtų pavojingiausia iliuzija tikėti, kad, prie tokių skaitlingų kareiviškų spēkų, generališkas stralkas pats per save padarytų mums nereikalinga armijos pagelbą.

«Daleiskime, kad užsidega generališkas stralkas — aš turiu miutyje straiką, kuris tikrai galėtų sudrebinti draugininį organizmą, revoliucijonišką generališką straiką, kuris pašauktų buržuaziją arba pasiduoti arba atsakyti. Mēs greit pamatytume, jog buržuazija nelauktų, kad apkalbėt dalykus, bet tuojaus pašauktų kariumenę į veiksmą. Ji lengvai susirastų sau tinkamas spēkas — pulkus, surinktus iš kaimiškų apskričių ir iš atžagarėviškiausiu viešpatystės kampų. Mēs greit pamatytume, ar geležinkelių suparalyžiavimas suturėtų kariumenę nuo užėjimo ant dirbtvintų centrų, kur stoka darbininkams maisto ir be to jau būtų padariusi betvarkę tarp darbininkų. Tokiame atsitikime, jeigu mēs neturėtume nieko kito, apart kritikos šauksmų, kad pasipriešint tai armijai, mēs butume apgalvotiname padėjime.

«Kad nebūtū visis pamuštais ateinančioje revol. audrėje, mēs turime turēt su savim armiją — ne tikrai paprastus kareivius, bet ir dalį kareiviškų profesionalų, paoficerių ir oficerių, be kurių kareiviai, ypač artilerijoje, mažai ką tereikią. Ir mēs tikrai galime užkariauti armiją, jeigu pamesime žeidžiančius išsireiškimus, užsilikusius nuo senosios mados antimilitarizmo.

MOTERŲ SKYRIUS.

Pabuskie, sesute.

Jau viso pasaulio moteris pabudo Ir ėmės už darbo, naudingo žmonijai, Tave, lietuvaite, prietarai tebūdo, Tu da tebemiegi, ačiu kunigijai.

Pabuskie, sesute, pakelkie akis! Žiurėk, kaip jau toli tu atsilikai; Žiurėk, moters veikia, žydi ateitis!... O tu vis da snaudi, nieko nematai.

Moters nor žmonėms but, už tai joms padėk. Kelkis ir už darbo imkisi naudingo. Kovokie už lygias teises, kaip pilietė, O kovą laimėsi dėl tikslo garbingo.

Parodyk pasauliui, kad tu irgi trokšti But veiklia, naudinga draugijos nare, Kad tau nusibodo vergės rolė lošti — Tu nori but žmogum, ne tuščia lėle.

O jei kas iš laisvės priešų tave peikia Ir juokias iš tavęs — nepaisyk ant to! Tu progreso keliu vis pirmyn tik eikie Prie tikslo, kurs buvį pagerins ir jo. Da sykį kreipiuosi į tave, sesute, Buk žmogum, pameskie tuštybes visas, Imkies už mokslo, pamąstyk biskuti, O greitai įgysi tu savo tiesas.

Sufregiėle.

Ko motinos vaikus tur mokinti.

Nuo senų-senovės moterimis yra skirta tik pūius daboti ir vaikus auklėti, na, ir šimtai kitokių mažesnių naminių darbų. Bet, ant laimės, truko ir joms kantrybės. Pradėjo jos reikalauti sau pilnų žmogaus tiesų. Eina, arba, apkalba savo reikalus, rengia prakalbas, kviečia mačiau susipratusias sykiu kovoti ir protauja.

Atsiranda ir vyrų, kurie joms pritaria ir prigelbėti, daugiausia iš socialistų. Kiti-gi vyrai, jų didžiama, stengiasi užlaupiti joms burnas. Kartais, nors retai, net iš socialistų atsiranda tokių, kurie da nori pasipriešinti moterų balsavimui; pats «Keleivio» Maikis, skvernu mislydamas, bando kai-kada pasityčioti iš jų. Bet tas da būtų prieš bėdos. Čia stovi joms priešais organizuota partija, tai kunigija, kuri perša motinoms atgyvenusiąją religiją. «Ne duoti tikrą patarimą visai užmiršta, užmiršta, koki religiją reikia duoti vaikeliame, o tik kalba sau, kaip tikri Kristaus «pėdiniai», ir gana. Ji da aiškina, kad prostitucij, plėšimai, sužadudystės ir kiti tam panašūs prasakaltimai paeina nuo nustojimo tikėjimo.

Čia irgi galima pasakyti, jog ji šneka, kad til šnekėti. Tie visi prasakaltimai visai nepaeina nuo jokio ūrėjimo puolimo, bet nuo dabartinio surėdymo, bjauraus kapitalizmo. Jo baisų negai laiko žmones suspaudę po jo letens ir neduoda jiems plačiau apsiszelgti. Ir kapitalistai, kaipmatom, malonėtų paglemžti visą pasaulį. Po kapitalizmo letena žmogus yra it sudraskytas į šmotelius, išspardytas į vsas puses ir pertai jis užmiršta, kad pirm viso ko reikia buti žmogumi.

Rodos, buti žmogumi labai lengva, užtenka til turėti dvi kojas, ir jau atlikta, bet čia išeina visai kitaip ir oli garzu da to nepakanka. Daugiausia iš taip vadinamų «žmonių» drąsiai galėtų vadintis draskančiais žvėrimis, žigu jie nebutų turėję laimės gimti iš žmogaus.

Kad buti žmogumi, reikia suprasti, kad koznas, se skirtumo rasos, tikėjimo ir lyties, yra tavo brolis ir koznas gimęs turi tiesą gyventi, kaip ir prigimtis yra duota visies vienoda.

Jeigu koznas turėtų tokį supratimą, tai nereikėtų tiek daug rėkauti, mesti vieni kitiems kaltes, ir prasakaltimai pranyktų patis per save.

Tame dalyke mēs turime daug sutvertų teorijų, pirašytų popierių vežimų, priperėtų moralybės partijų ir draugijų, ir visos jos stengiasi pritraukti daugiau prie savęs parių, pridėdamos jiems rojų. Bet iš to viso nieko daugia neiseina, kaip tik didelis rikemas. Visi tie ponai užmirza patį svarbumo branduolį buti žmogumi.

Jeigu motinos įkvėps savo vaikeliams kibirkštį rimto meilės, ir išmokins pripažinti be skirtumo lygiai vis broliams, tai likusią auklėjimo dalį dabaigs kudukių logiki ir jų charakteris.

Taigi motinos ir neprivalo vaikeliams teikti tiljimą, bet jo vietoj išmokinti juos artimo meilės. A. Das.

Ideališkas amžius apsedimui.

Bostono universiteto profesorius Dallas Lore Sha mano, kad ideališkas apepačiavimui amžius yra 25 metai. Jis nepagiria apsedimam, turint 20 ar 30 metų amžiau. Jis sako:

«30 metų kavalierius paprastai nesibijo dievo, nabai myli žmones ir neganėtinai guodoja moteris. 30 metų — tai jau bailumo amžius; 40 m. — pavojaus amžis; 20 metų — tai piemburnystės, kvailumo amžina, kada vaikiniui da ikia motinos priežiuros. E. St.

PASIKALBĖJIMAS

Dėdės su Povyly.

— Palauk, Povyly, kur skubini? Eikš į šitą salūną, po stiklą įsigersim ir pasikalbėsime; šią vietą laiko lietuvis, labai geras žmogus.

— Neturiu lalko, dėde, o ant ra, girtuoklyste neužsimu.

— Žinau-žinau, Povyly, kad tu negerai svaiginančių gerimų. Kad nebutum socialistas, tai galma būtų vadint šventu, bet tu užsimi perdaug nereikalingais dalykais.

— Aš nenorū, dėde, kad kas mane vadintų šventu, nes jau praėjo šventųjų gadyne; šiandien kovojimo gadyne. Reikia kiekvienam stot į kovą ir kitus nenustot raginus.

— Tai, Povyly, Povyly, ale man pasakyk, kur tu skubini? — Eina, dėde, į susirinkimą, mes rengiame apvaikšiojimą 22 sausio.

— Gana-gana, Povyly, jūs su tais apvaikšiojimais, su tomis prakalbomis žmonėms galutinai išsipyksit. Ar jums nebubosta tie vjsokie rengimai bereikalingi?

— Gal, dėde, nesvaistai, niekad neprotauji apie tai, kas tau išrodo nereikalinga?

— Aš tokiais menkiekais niekad neužsimičiau; tik aš nevaikėzas, tai kam da aš turėčiau svarstyt apie vaikiškus kenčios išmislus?

— Kas būtų, kad visi būtų toki tinginiai, kaip dėdė? Visas judėjimas ir gyvumas apmirtų ir pasaulis sustėtų.

— Povyly, manęs nevadink tinginiu, nes aš jau pradėdu pykt ant tavęs! Tau reikėtų žinot, kad aš laisvamani, ir aš bereikalingais dalykais neužsimilėju, kaip jūs, kurie esate nepilno proto vaikėzai.

— Tai dėde — laisvamani, o aną dieną mačiau talp žemai nusilenkusį, be kepurės, kai kunigą pamatė. Beje, perėitą metą ir prie išpažinties rengėsi.

— Reikia žinot, Povyly, kad žmogus razumas kunigą visada pavožos. Aš laisvamani, ale kaip ateina pās mane kunigas kalėdodamas, aš visada duodu doleri, o jei turū atliekamą, tai ir du; nesigalliu, aš nenoriu pasirodyt ubagu. Kartais mano merga sako: kokis iš tavęs laisvamani, kad kunigū tarbą prikranai! Aš jai aiškinu, kad kunigas — mokytas, reikia jo mokslą vožot. Ji man sako: tai kad jis mokytas, tai žmones gali kvallint ir skriaust, o mēs turim jam rankas bučiuot ir tarbas pridėt! Ką tu, žmogus, gausi tvarkos su kvaiba boba? Ale tu, Povyly, tik ne boba; turėtum razumniaus šnekėt. Tu juokiesi, kad aš ėjau spaviedotis pas savo pažistamą kunigėlį. Supratama, pas kokį nežinomą bučiuau nėjes, o su šiuo aš da ir draugavau, ar tas man kenkia ką?

— Dėdė pasirodal tikru ubagu dvasioje.

— Šalin traukis, piemeny! Kad butume salūne, tai ir kirsčiau skuneru į pakaušį.

— Gerai aš tą žinau, kad visi tokie laisvamaniai kaip dėdė tik tokiais darbais ir atsižymi. Jeigu kuris tik drįsta patėmyt tokių žmonių dvasios ubagystę, tai ir grasinat kumsčia ar šlykščiais žodžiais. Bet turėtum žinot, kad jau kumsties gadyne liekasi užpakalyj.

— Ale, Povyly, kodėl mūs didvyriai, kaip Vytautas, Gediminas ir kiti, netik kumsčia kovojo, ale ir visokiais franklais, o jie garsus kovojimo gadyne. Reikia kiekvienam stot į kovą ir kitus nenustot raginus.

— Jau šiandien, dėde, visas pasaulis padarė žmogžudystėmis, karėmis, ir tokius didvyrius jau nevisi garbina.

— Tai tik jūs, socialistai, viską nekinat, kas yra pavozonės užsisulūjies. Tu, Povyly, vis mane sukritikuoji, ale šį sykį to negalėsi padaryt, nes aš tiek faktų turū prisirinkęs ir kad viską pasakychiau, tai turėtum, nosi nuleidęs, ir tylėt.

— Na, tai sakyk-sakyk tuos visus faktus.

— Vai socialistai kvailiausiai ir blogiausiai daro, kad bobas paikina ir veda iš kelio per savo prakalbas ir priima į organizacijas.

— Kas tame blogo, dėdė? Ar ne geriau, kad ir moteris lavinasi ir stoji šalia mūsų? Gal dėdė maloniau, kad moteris kiekvieną savaitę bėga į bažnyčią ir, nuvogdamo nuo vyro, neša kunigui ant mišų, kad tas geriau galėtų mulkint darbininkų kilnas?

— Tai kunigas nors paklusnumo jas mokina. Kas būtų, kad jos tiek suprastų, kaip žmogus? Vyrū nebutų nei vietos ant žemės, kad jos gautų ragus. Aš žinau tokių, kurios, prisiklausiusios socialistų prakalbų, prisikaičiusios jų raštų, vyro visal nenori klausyt; vietoje dabant namus ir pečių elna į socialistų susirinkimus ir gauta gazietą ant savo vardo. Ar ne gėda vyrū? Kad ir skaitytų, bet nors vyro vardas būtų ant gazietos. Jeigu vyras nori tokią pagbart ar truputį pakratyt už ausų, tai ji tuoj pasako: Tu per vakarus ir šventomis dienomis sėdi karčiamose su savo draugais, o man pavydi nueit susirinkiman ar prakalbas ar laikraštį paskaityt it, ir tt. Žinai, boba kaip pradeda, tai nėra su ja švento ramumo. O kas uždirba pinigus ir ją maitina, ar ne vyras? Kad vyras ir visą uždarbį ir furniūras pragertų ar pati turi tiesą jam prišnekėt? Ne, niekad! Vyras yra galva šeimos ir viešpats žmonos; jis gali pasiiegt, kaip jam patinka. O jūs, socialistai, tuos kvallus sutvėrimus paikinat ir vedat iš kelio. Žinai, Povyly, priežodį telsingą: «Ilgis plaukas, trumpas razumas. Aš žinau kels protingus vyrus,

kurie atsitrunkė nuo jų knopus vien dėto, kad jų priimat bobas; ir aš pats rengiausi prisirašyt, ale kaip išgirdau, kad jūs frenataujat su ilgaplaukėmis, tai padariau iki mirties prizadus neprigulėt prie jų.

— Menka nauda iš tavęs, dėde, kad ir butum prisirašęs, kad tu nei tiek nesuprant, kaip kvailiausia moteris. Tiek priplepėjai, o nei vienas tavo žodis neapgalvotas. Tai visi tavo faktai, kuriais gi-reisi! Ant šios tavo kalbos visai neverta duot nei atsakymo, o ant ra neturiu lalko veltu galšint, nes aš gana turū naudingo darbo, o tokius kaip tu vistiek nepriverim protaut.

— Palauk, Povyly, jau ir edni, nei gutbai nepasakęs. Aš nenorkau, kad socialistas negeras; gal jis ir geras daiktas, ale jis tik dėl mokyty žmonių arba kad ir netaip mokyty, tai nors dėl vyrų, ale nekados ne dėl kvailių bobų. Tu turėtum suprast, kad jos niekad negali tiek razumo turēt, kaip vyras. Jų vieta prie vaikų ir pūdų, ale nelįst į vyriškus reikalus.

— Sustok, dėde. Įsikaršėves man neleidū nei žodžio šliart. Socialistas ne dėl mokslinei, kaip dėdė tvirtin, bet daugia dėl viso pasaulio darbininkų ir darbininkų. Antra, socialistas nekalauja tokios tvarkos, kad galėtų kiekvienas žmogus but žmogum, turėtų tiesą naudotis savo darbu, bet nekados nepriverst kitū ki tiems vergaut, nei vyrų moteris vergaut, nei moterį vyrū. Moteris nuo senovės buvo laikomos nepakalyj, tai da ir šiandien danglis jų bijosi naujos gadynės mokslo, netikėdamos į savo protą. Joda perdaug apkrautos senovėlikų mokių žmonių kaip dėdė. Kai joms ir įkalbama, kad jos negaprotaut, negali dalyvaat visuos dalykuose pirmyn žengimo prie siliuosavimo iš kunigijos ir kapitalizmo verguės, bet kartą ir moteris subratuos viltyvlyste ir tuos visus neteisings (kalbėjimus, nes viską į šalį ir stos kartu su vyrū dėl iškovojimo laimingesnės ateities.

— Povyly, aš da vieną dalyką turū tau pasakyt: jeigu aš kartą nusikračiau nuo kunigijos, tai kam man da dėtis tas socializmo jungsas, mokėt pinigai už tas gazietas ir ant visokių kitų reikalų? Man geriau už tuos pinigus išgert ir neturēt jokio jungo, ar netiesat! Apasirodžiau razumniausiu žmogum netaip kaip jūs, kad nuo vieno pa bėgot, o kitą užsidėjot.

— Pas dėdę apsiireikim kvaila pagyranystė protu, kurio neturiu. Dabar laiko neturiu. Ant klausimo atsakysiu kitą kartą.

Girtuoklio Vėdė.

— Povyly, aš da vieną dalyką turū tau pasakyt: jeigu aš kartą nusikračiau nuo kunigijos, tai kam man da dėtis tas socializmo jungsas, mokėt pinigai už tas gazietas ir ant visokių kitų reikalų? Man geriau už tuos pinigus išgert ir neturēt jokio jungo, ar netiesat! Apasirodžiau razumniausiu žmogum netaip kaip jūs, kad nuo vieno pa bėgot, o kitą užsidėjot.

— Pas dėdę apsiireikim kvaila pagyranystė protu, kurio neturiu. Dabar laiko neturiu. Ant klausimo atsakysiu kitą kartą.

Girtuoklio Vėdė.

— Povyly, aš da vieną dalyką turū tau pasakyt: jeigu aš kartą nusikračiau nuo kunigijos, tai kam man da dėtis tas socializmo jungsas, mokėt pinigai už tas gazietas ir ant visokių kitų reikalų? Man geriau už tuos pinigus išgert ir neturēt jokio jungo, ar netiesat! Apasirodžiau razumniausiu žmogum netaip kaip jūs, kad nuo vieno pa bėgot, o kitą užsidėjot.

— Pas dėdę apsiireikim kvaila pagyranystė protu, kurio neturiu. Dabar laiko neturiu. Ant klausimo atsakysiu kitą kartą.

Padauginkime geresniųjų veikalų skaičių mūsų raštijoje.

Lietuvių literaturoj labai trūksta didesniųjų pasaulės rašytų veikalų. Nuo V. Kudirkos laiku iki šiol neišleista ir neišleista lietuvių kalba nei vieno geresnio veikalų. Šitai matydamos, pernai išverčiau lietuvių kalbon eilėraščių tokiomis kaip originalo, Shakespeare'o tragediją «Macbeth». Tiekėjau geistingą dalyką išleisti lietuvių raštijon. Bet gi iki šiol neiatsirado tam veikalui leidėjo. Noriu tad dabar išleisti «Macbeth» prenumerata. Manau, kad dailiosios klasiškos literatūros mylėtojai padės man tą norą įvykinti, tuo prisidės prie padauginimo geresniųjų veikalų mūsų raštijoje.

Užsiprenumeruojant, knyga bus 50 centų, paskilimui nuos 75c. Pasiryžę esu da dvejeta Shakespeare'o veikalų versti lietuviškai. Jei į šį pakvietimą užsiprenumeruot «Macbeth» atsilieps didesnis žmonių būrelis, tai man bus nurodymas paskatnimu, kad ir daugiau veikalų. Laukiu atsakymų.

Kl. Jurgelionis (Kalėdų Kanke) Prenumeratą prašau atsiųsti šiuo antrašu: Kl. Jurgelionis, 327 Lowe Ave., Chicago, Ill.

Nenori but laimingais...

Metropolitan, kuris neperseniai virto socialistisku laikraščiu iš kapitalistiško, nuomoniauja, kad dauguma kapitalistų yra nelaimingų. Pirmą priežastį jų nelaimingumo Metropolitan mato tame, kad visus jų turtais yra uždirbtas milijonų darbininkų, kurie vos tegali prasimaitinti iš savo sunkaus, ilgo darbo, kurles suvis neprieinami geresni gyvenimo dalykai, apšvieta, dvasios išstobulinimas ir tt. Kaip antrą priežastį kapitalistų nelaimingumo, Metr. priveda tai, kad kapitalistai neturi jokių draugų apart savo šeiminį; esą, tie, kuriuos kapitalistas norėtų turėti sau už draugus, prie jo nesitartina, idant jis nepamislėtų, kad jie nori ką nors gauti iš jo; kapitalistas gi, iš savo pusės, nenori tokių draugų, kurie talkosi ką nors gauti iš jo, taip kad kapitalistai esą pasmerkti gyventi vienatvėje.

Metropolitan užbaigia savo išvadžiojimus šiais žodžiais:

„Jie (kapitalistai) pervaļai pamato, kad turiai, kurie yra su krauti iš kitų skurdo ir nelaimių, turės pavirsti į pelenus, kaip Mirusijų marių obuoliai; ir jie negali matyti, kad visas surėdymas, kuris leidžia vienai klasiui užgrobti visus geras dalykus su nuoskriauda kita klasiui, kad toks surėdymas nėra nei normališkas nei būtina reikalingas. Jeigu tik jie žinotų, kad tą surėdymą galima pakeisti kitu, tai ar jie nebutų bepročiai, jeigu jo nepakeistų!“

Šitokie saprotavimai atleistini tik kaip laikraščiu, kuris yra kaip tik istorijos ir socialistiška kelia; vienok labai negerai, kad, da pats nežinodamas to kelio, kitiems ima si į rodymis. Jeigu jau ir randasi tokių „nelaimingų“ kapitalistų, kaip Metropolitan nurodo, tai skaitėms jų yra labai mažas. Bet ir tie patys „nelaimingieji“ nenori pasidaryti laimingais; o sekant šiuos žodžius, jie galėtų tokiais pasidaryti, jeigu pabūtų nustumę savo turty „sunkius“ ir „nevalingus“ gauti, bet nenori but laimingais, kas, ištikrujų, labai keista!

Nors kapitalistų yra tokių, kurie mano, buk pakelst iš surėdyma negalima, tačiau yra daug tokių, kurie mato, kad tas galima. Bet neprotinga būtų laukti, kad jie patys jį pakeistų. Ir kapitalistus negalima vadinti bepročiais už tai, kad jie žino, jog šis surėdymas yra didžiuliam, darbininkams, netikus ir nereikalingas, bet jo nenugriaua.

Kaip marksizmas rodo, medžiagiškos sąlygos abelnai nusako žmogaus mintis ir pasielgimus, taip pat ir klasių pasielgimus. Už medžiagiškus gyvenimui dalykus ir eina kova tarp kapitalistų ir darbininkų klasių. Tai klasių kova. Kuriam-nekuriam kapitalistui gali pagallėti varguolio darbininko, bet didi didžiuluma kapitalistų yra pilnai apsiptarusių su darbininkų klasių. Tai klasių kova. Kuriam-nekuriam kapitalistui gali pagallėti varguolio darbininko, bet didi didžiuluma kapitalistų yra pilnai apsiptarusių su darbininkų klasių. Tai klasių kova.

Štai pavyzdys. «Kovoje» jau buvo rašyta, kad per didįjį angliakasių straiką Škotijoje, Tarbax'e, liko sudeginti kasyklų buidinkai; straikeeriai tai darė, keršydami straiklauziams, kurie toje kasykloje dirbo. Už tai nuteisė 5 žmones: 2 anglai gavo kalėjimo po 3 mėnesius, o 3 lietuviai po 6 mėn. ir tai prie sunkių darbų! Tik pamanykite! Šių žmonių kaltės niekas neprirodė, o vienok jie buvo kankinami per 6 mėnesius, kumsčiujami, badu marinami! Ir kaliniai gerai žinojo, kad juos nuteisė nemieliaširdingi kapitalistai, bet ar kaliniai susiprato! Anaipat! Išėję iš kalėjimo, jie keikia ne vien kapitalistus, bet ir socialistus ir visuomenę abelnai, buk per šiuos jie papuolė į kalėjimą.. Panašių pavyzdžių galima rasti ir daugiau.

A. Taurupis.

Kur darbininkų išganymas?

Dabartiniame draugijos surėdyme skurdo darbo žmonėms gyventi. Kapitalistai slėgia, šaudoja visokiais budais, mažos algos neištenka uždengti net reikalingiausių darbininko išleidimų, — o pragyvenimo brangumas vis kyla ir kyla. Daugumgas malvoja, kaip čia iš šio skurdo išristi, tik ne visi vienodai apie tai nusimano, kur rasti laimę. Čia kalbu jau apie pradedančius susiprasti darbininkus, kurie stovi socialistų eilėse.

Suprasdami, kad darbininkų skurdus gyvenimas paeina iš kapitalistų skriaudimo, kai-kurie mano, kad išaaukinus kapitalistus jau įvyktų laimė. Permainyti šį surėdymą iš pamatų, apšvietinti, suorganizuoti tam darbininkų klasią šie žmonės neturi nuoseklaus supratimo. Jie verda vien kerštu, galvoja apie bombas ir tvirtina, kad šios gali but vaistu nuo skurdo.

Bet tai klaidinga nuomonė. Bombos, kapitalistų išpjojimas laimės nesutvers, greičiau pagimdyt anarchiją. Dantų griežimas, blaškimas į šalis irgi nieko negelbės. Juk jau ne vienas skriaudikas krito nuo revoliucionierių kulkos, vienok darbininkų buvis nuo to nepagerėjo. Abela taktika, turinti pilną bendrumą su laimės atvečia, prie kurios eina Socialistų partijos, yra kitokia.

Berods, kapitalistų mes nesigailime; darbininkai ne privalo ašaras liet, išgirdę apie vieno ar kito magnato mirtį. Prie to, žmonių sukilime prieš juos slėgiančią valdžią ar kapitalistus teroras yra neišvengiamas. Vienok panašūs kovos budai neuteikia geistinių pasekmių skriaudžiamiesiems.

Yra da kita rūšis «socialistų», kurie tiki į darbininkų susipratimą bei vienybę, tik pyksta, kad ilgai darbininkai nesuipranta. Sako, permažai darbininkai da tėra slėgiami, jeigu jie tyli. Reiškia, tik galutinis skurdas gelis išjudinti darbininkus iš miego. Šie žmonės net džiaugiasi išgirdę, jeigu kur kapitalistas užgula su visu sunkumu ant darbininkų; greičiau, sako, susipras!

Skurdas nepadarys darbininkų susipratusiai, jis greičiau užslopins pastarųjų kuną ir dvasią. Juk tarpe labiausiai užskurdusių žmonių yra didžiausias tamsumas; tik gerian ekonomiška pasituri darbininkai jieško laisvės ir šviesos.

Štai pavyzdys. «Kovoje» jau buvo rašyta, kad per didįjį angliakasių straiką Škotijoje, Tarbax'e, liko sudeginti kasyklų buidinkai; straikeeriai tai darė, keršydami straiklauziams, kurie toje kasykloje dirbo. Už tai nuteisė 5 žmones: 2 anglai gavo kalėjimo po 3 mėnesius, o 3 lietuviai po 6 mėn. ir tai prie sunkių darbų! Tik pamanykite! Šių žmonių kaltės niekas neprirodė, o vienok jie buvo kankinami per 6 mėnesius, kumsčiujami, badu marinami! Ir kaliniai gerai žinojo, kad juos nuteisė nemieliaširdingi kapitalistai, bet ar kaliniai susiprato! Anaipat! Išėję iš kalėjimo, jie keikia ne vien kapitalistus, bet ir socialistus ir visuomenę abelnai, buk per šiuos jie papuolė į kalėjimą.. Panašių pavyzdžių galima rasti ir daugiau.

J. Čerkevicius.

Kultura.

Kaip kiekvienas žodis, turintis gyvenime placią reikšmę, pas įvairius žmones yra įvairiai aiškinamas, taip ir «kultura.» Žodžio «kultura» reikšmės negali suprasti žmogus, kuris nėra apsiptarus su prieš-istoriškų žmonių gyvenimu ir jo plėtojimusi, o taipgi ir istoriškų žmonių gyvenimu.

Kultura tai reiškia draugijoj žmonių gyvenimą, profesionališką pasidalinimą atlikimui pareigų visų draugijos narių dėl užganėdimo butinųjų iššų ir moralikų draugijos reikalavimų, protingą (racionališką) savo darbo vaisių ir gamtos turty sunaudojimą ir visą tai, kas tik prisideda prie žmonijos pakėlimo, kaip tai: nauji išradimai, mokslas, susipratimas, apsišvietimas, darbo įrankių pagerinimas, žmonijos jausmų patobulinimas ir tt. Visa tai yra, trumpei sakant, kultura ir kultūros progresavimas, laipsniškai pirmyn žengimas.

Kadameš persikeliamo į žmonijos vaikystės amžius, kada mes matom savo protėvius gyvenant vien po atviru dangum, kada mes įvaizdinam juos dėl maisto gaudant vabalus, paukščius, žuvis, kirminus, renkant medžių vaisius, žolių šaknis ir uogas; kada mes persistatom juos nuogus, be gyvenamų butų ir be jokių ginklų, išskyrus rankas dantis medžio šaką, ar akmeninį kirvį, kovojant su pavojingais gyvūnais ir gamta ne žmogaus — mes tų laikų žmones vadiname laukiniais. Maras, kurį žmogaus gyvenime pradėjo žmonės, kada mes matom savo protėvius gyvenant vien po atviru dangum, kada mes įvaizdinam juos dėl maisto gaudant vabalus, paukščius, žuvis, kirminus, renkant medžių vaisius, žolių šaknis ir uogas; kada mes persistatom juos nuogus, be gyvenamų butų ir be jokių ginklų, išskyrus rankas dantis medžio šaką, ar akmeninį kirvį, kovojant su pavojingais gyvūnais ir gamta ne žmogaus — mes tų laikų žmones vadiname laukiniais.

Maras, kurį žmogaus gyvenime pradėjo žmonės, kada mes matom savo protėvius gyvenant vien po atviru dangum, kada mes įvaizdinam juos dėl maisto gaudant vabalus, paukščius, žuvis, kirminus, renkant medžių vaisius, žolių šaknis ir uogas; kada mes persistatom juos nuogus, be gyvenamų butų ir be jokių ginklų, išskyrus rankas dantis medžio šaką, ar akmeninį kirvį, kovojant su pavojingais gyvūnais ir gamta ne žmogaus — mes tų laikų žmones vadiname laukiniais.

Langva galima numanyt kaip anų laikų žmogai buvo sunku gyventi, kaip prieš jį dažnai stovėjo likia, kaip dažnai jį varginolytu, šaltis ar karštis, kaip dažnai psiejo sukikti jam pavojingą eapgalimą žverį, kaip tankiai im užstodavo kelią kalnai ir vandenynai, kaip dažnai jį baugio jam nesuprantami gamtos apsiereiskimai. Tada nors papl gamtos reikalavimą žmonėnuvo stiprų, bet gyvenimas j buvo toks sunkus, kolkiu laikų žmogus nepakeitų. Kulturiškų leikų žmogus užnauvo ir pavergė gamtą ant tui, ant kiek pažino jos butybę, įstatymus. Taipgi už karavogviją ir tulus gyvulius pavergė savo nandai. Taip-pat dabar žmogai gyvija nei gamta žmogaus tap negašina, bet da jam paklusniai tarnauja.

Atsiėjo miestai su gražiaisiais namais, dirbtuvės su tukstančiais mašinų, daugybė garlaivių, arvežių, plačios dirvos apšėtuvais, gerai suorganizuotos mokyklos, draugijos, teatrai, muziejai ir tt. Mat žmonių tokius gyvenimo atmainas, mūsų dienų gyvenimą vadina kultūros amžium. Ir išties žabar, žiurint į gyvenimą pamokelo akinius, rodos, žmogus turėtų visai nei nežinoti, kas yra vargas, tamsumas ir alkis, jeigu būtų gyvenimas tinkamai sutvarkytas. Bet to praktiškai nėra, o vien tik dėl žmonių tamsumo. Nepaisant visų kultūros vaisių, visų jų

turtų, kuriais ganta mus apdovanojo ir kuriuos žmogus savo triušu išplėšė iš gamtos, — visgi vargas žydi.

Tiesa, anuose laikuose vargai visų buvo maž- daug vienodi, dabar gi, kultūros amžiu, didžiurčiai nuo vargo yra pasiliuosavę; juos dabar vargina jei bent tik ištvirkimas, nedorybės, godulystė. Bet užtai beturčiams vargas liko kas dieniniu draugu.

Dabartinė visuomenė yra turtinga, ji turi atsakančius įrankius ir pajiegas ir gali viską pasigaminti. Bet kodėl ji neapgina nuo vargo didžiulumą savo sąnarių-darbininkus? Ar galima pavadinti kulturišką tokią draugiją, kuri apleidžia įvairiomis nelaimėmis kultūros tvėrėją-darbininką?

Žmonijos turiai, darbo įrankiai ir visa, ką žmogus gali sutverti savo rankomis ir protu, visa tas, ką mes vadiname kultura, gali buti vartojama kaipo ginklas, kuriuo draugija gali pergalėti visas kliutis, kenkiančias jos laimei.

Bet tuos pačius dalykus, kurie tvėria kultura, žmogus pagal savo noro gali pavartoti ir blogam tikslui. Pavyzdin, žmogus išrado geležinius ir ugninius ginklus, kad atsiginti priešą; dabar gi tie ginai panaudojami užmušinėjimui nekaltų žmonių laike karės, straikeeriai ir ramiu laiku; laival ir garlaiviai išrasta, kad sunestit ir išvažioti produktus; dabar jie panaudojama apilėšimui užmarinių ir vietinių gyventojų. Mašina iš rasta palengvinti ir pagreitinti darbą; dabar ji panaudojama užmušimui konkurento; jaja talpigi atima iš darbininko darbą ir tiesą doru gyvenimo. Mokyklos ir literatūra gimė, kad žmones šviesti, mokyti protauti; dabar jos virto kvalinimo įrankiais ir tt. Taigi dalykas, koks jis nebutų, pats savim nereiškia nei blogo, nei gero; bet blogam ar geram jis tarnauja tik pagal žmogaus, jį vartojančio, norą ir todėl negyvas dalykus vadinti kultura nėra logiško pamato.

Kultūros centras ir esybė, sukuriant kultūros ratą yra žmogaus protas ir jausmai, ir tik tai išvaduota prota, išstobulintas jausmus ir jų veiksmėse susijungimą galima drąsiai vadinti kultura. Ypatin-gai mūsų dienose draugijos ir jos narių gyvenimo šviesa-laimė priguli nuo jausmų, nes jausmai tai šalia proto yra antra rodyklė gyvenimo vėžių.

Ir tas lengva suprasti. Štai kunigas, išėjęs mokslus, turi išlavintą protą, ir jis tau sako: «Valkel, duok 10 dolerių ant bažnyčios, tau Dievas šimterlopai atiduos.»

Karės vedėjas išžudo tukstančius nekaltų žmonių ir sako, tai daras dėl kultūros, dėl tėvynės ir jos sunų labo! Fabrikantas iš darbininkų darbo neapmokėjimo su siplėšė milijonus, o darbininkams sako: «Aš fabriką laukau tik dėl šalies gero ir tam, kad jums, darbininkai, suteikti laimę gyvenimes.»

Na, kam jie taip begėdiškai meluoja: ar dėl stokos proto-supratimo, ar dėl jausmų atbukimo! Aišku, kad pas juos nėra sąjausmo. Darbininkas irgi tyčiojasi, sau juokus taiso iš silpnesnio, ižėdžia jį ir tai be jokios san naudos, be jokio ano prasikaltimo; tai daro ne dėl stokos supratimo, bet dėl stokos sąjausmo.

Taipgi turčiams ir valdonams stoka sąjausmo, o beturčiams stoka proto, nes jie priima besąžiniškus turčių melus už tiesą, o turčiai juos paskui kankina.

Kada turčiai ir valdonai turi protą, bet neturi sąjausmo, tada jų protas lieka draugijos nuodais. Pas beturčius gi daugiau yra sąjausmo, bet stoka proto, o sąjausmas be proto lieka nuolatinis ir bevaisis jų kankintojas.

Protą ir jausmus nuodija formališkai draugiškas-kulturiškas, bet faktiškai individuališkas žmonių draugijos surėdymas su jo ekonomiškomis lenktynėmis, žvėriškais dildybės geiduliais, saumylybe, noru ant kitų viešpatuoti ir su nuo amžių gyvavusia tamsybe. O tam duoda pamatą netelsingas darbo vaisių tarp draugijos narių

padalinimas, paeinantis iš privatiškos darbo įrankių ir gamtos turty savasties.

Kaip jau nebutų, kaip kas kultūros reikšmę nesuprastų, bet kiekvienas save stengiasi apvainikuoti kultūros nešėjo vainiku. Ir išties, su įvairiais žmonėms prisileina turėti įvairūs gūčiai dėlei kultūros reikšmės, dėlei jos įvairių supratimų ir iškraipymų. Bet kas išties yra kultūros nešėju tikrojo to žodžio reikšmėje?

Savo supratimu kultūros nešėju randu tik vieną, butent, tą, kuris gerbia, saugojair savo gyvastim gina žmogaus tiesas, bet ne tokias tiesas, kokias žmogui duoda seniantaus papročiai, ne tokias, kokias iš filosofuoją įvairūs politikieriai, ne tokias, kokias užbrėžia valstijų įstatymai, o tik tokias, kokiomis žmogus yra gamtos apdovano-tas.

Gamta, suteikdama žmogui gyvenybę, kartu davė tiesą gyventi ir naudotis tuo, ką jam gamta parengė. Gamta suteikė kiekvienam vienodą organizmą, taipgi kiekvienam lygias tiesas su savo sąroliais. Gamta kiekvienam davė smegenis, o tuo ir tiesą protavimo ir tt.; taigi niekas neturi doriškos teisės iš žmogaus atimti to, ką jam gamta yra davusi; o taipgi niekas neturi doriškos teisės be kovos kam-nors leisti mindžioti tą, ką jam gamta dovanuoja.

Tas yra tikras kultūrnešis, kuris leidžia savo tiesas mindžioti, tik peržengus per jo lavoną; kuris leidžia be kovos atimti jo darbo vaisius, save skriausti, save apkalti retėžiais, yra savo niekadėju ir palaikytoju skurdo ir padavėju savo sąbrolių, o kartu jis prisideda ir prie pagaminimo kandidatai į niekadėjus-siarbėles. Kuris gi savioasi kitų darbą, varžo kitų tiesas ir stato save augščiau. Kitų, yra kultūros ir žmonių laimės kirminas.

Taigi mano supratime kultura reiškia žmonijos sątaiką-laimę ir kovą už gamtiškas žmogaus tiesas.

Redakcija turi skirtas nega autorius užduomenes apie prietas gamtiškas teises ir apie kultūros reikšmę Redakcija taipgi turi tulus kitioniškus supratimus.

Platesnių pastabų Red. čia nedaro, nes tikėj, kad kas-nekas iš pačių skaitytojų atsakančiai išsi-reikš per «Kovą» klausimuose, kuriuos autorius pajudino.

«Męs kraują praliejome, o socialistai nori atimti!»

Taip kalba Amerikos patrijotai bei kapitalistai aple socialistus, kurie buk nori atimt iš «patrijotų» amerikų tėvynę. Bet kada mes pažvelgiame į istorijos puslapius, šjurpuliai eina per kuną skaitant, kaip darbininkai kraują liejo, apgindami šią šalį nuo Anglijos despotu.

Darbininkai kariavo už savo šios šalies laisvę, alkani, pasbasiai, kęsdami didžiausius vargas tada, kaip turčiai kuo-paukiausiai linksminosi. Amerikos «patrijotai» tuom laikiniais kapitalistai pardavėnė Anglijos kariumenei maistą ir kitus reikmenis. Abelnai kapitalistai nenorėjo šelpti Amerikos darbininkų, kurie apgynė jų pačių kapitalistų savastį, nes darbininkai, iš kurių buvo Amerikos kariumenė, netarėjo pinigų, už ką nusipirkti nuo kapitalistų maisto. Tai matome, kaip tie kapitalistai kraują liejo».

Darbininkams buvo daug sunkiau užgyventi ir užkarianti šią šalį keturi šimtai metų atgal, negu šiandien palmti į savo rankas. Iš tų laukinių tyrų Amerika išaugo didelę tautą, tai vis pasidėkavojant darbininkų klasiui. Darbininkai iškėlė Ameriką ant angėčiausio laipsnio, vienok patis gyvena didžiausiam skurdę ir nelaimėse. Darbininkai išbudavio didžiausias dirbtuves, kurios išdirba produktų daugiau negu kita kokia šalis, bet darbininkų kla-

sa yra alkana ir bus alkana, kolei nepaimis i savo rankas dirbtuves ir medziagu saltinius.

Darbininkai istaise kelius, istiese gelzkelius, bet patis mazai jais tevaizineja.

Savo krauju ir prakaitu sukrove kapitalistams milijonus; pridirbome automobiliu, orlaiviu, istaise sode ir gatves; ta gauja dykaduoniu apradede silkais, deimantais ir auksu, serfame ja kuogerlaisiais valgiais ir girdome vynais.

Pirmiaus darbininkai kovojo uz savo tiesas ginklu, bet siandien pradeda kovoti savo balsu, ka parodo šios šalies praėjusieji prezidentiniai rinkimai ir kitu šaliu parlamentiniai rinkimai.

Kučinskų Teodoras.

DARBININKUI.

Tu negali išlipti ant viršaus, kada kapitalistiškas surėdymas traukia tave žemyn už klenčių.

Socializmas supranta, jog daug žmonių ir maldininkų nori socializmo danguje, bet jie nenori jo ant žemės.

Tu, darbininke, negali valgyt, jeigu negauni darbo, ir negali dirbt darbo, jeigu tu nevalgysi.

Tu esi užganėdintas savo algiu gyvenimu, bet tavo ponas nėra užganėdintas; jis plėšia kiek galėdamas.

„Mes tau duodam darbą“, sako kapitalistas. Darbininkas turi atsakyti: „Mes duodam tau darbo vaisius, bet taip negal bet visados — bus tokia diena, kad mes ir tau darbą duosim.“

Socialistai tai yra žemės druska, o retkarčiais ir pipirai.

Tai yra kvailybė prieštaraut karui, o balsnot už politikierius, kurie stato karišką laivyną.

Tie, kurie neturi nieko pralaimėt, jie ir negali nieko pralaimėt. Ar tu bijai, kad socializmas neatimtų to, ko tu neturi?

Turtuolis yra užganėdintas šiuo būdiniu; tu turi būti užganėdintas šiuo surėdymu dėlto, kad jis tave padarė biednu.

Pagal angliską, Antanas J. Kasputis.

ŠUO DAUG GERESNIS UŽ ŽMOGŲ.

Skaitydamas „Appeal to Reason“, užtikau šitokią žinią:

„Poniai Jackson atsitiko nelaimė — apdegė šuo.“

Ji išmokėjo daktarams \$3,000. Per tris mėnesius keturi daktarai ejo kasdieną gydyti šuną.

Sako, tas šuo buvęs labai geras. Ponia Jackson paguldavo jį tarp dviejų baltų blanketų, o jo galvą padėdavo ant pukinės pagalvės.

Prisižūrėjime, darbininkai, ar daug iš mūsų atsisras tokių, kurie gulime ant pukinių pagalvių.

Darbininkai, kurie dirba grioje, guli ant šiaudų pundelio, o vietomis ir tų pačių šiaudų mažai tėra. Tat supraskim, mieli darbininkai, kiek mus kapitalistai gerbia: tas, kurs jiems duoną uždirba, turi but žemiau kapitalisto šuns.

M. Bizantas.

Kada žmonės yra laimingi, jie vengia neteisrybių, kurios padaro kitus nelaimingais.

De Leon.

Daug turtingų žmonių yra socialistais. Jie socializme mato pilnesnį gyvenimą kiekvienam vyrui, kiekvienam material ir kiekvienam kudikiui. Socialistas nekam blogo nepadarys, nes socializmo laikuose nieks neturės kęsti skurdo bel nedateklians.

De Leon.

Kiekvienas žmogus iš savo prigimties nori but pats savo ponu. Štai kodėl žmonės panalkins kapitalizma. Kada išdirbystės ir susinešimų mažnerija bus visuomeniška savasčia, tada kiekvienas bus pats sau ponu.

De Leon.

Dėlei draugų įsikarščiovimo kas link Bagočiaus.

Kellolika 60-tos LSSA. kuopos draugų ir A. Bernotas taip įsikarščio, kad net gsdina sąjungiečius išstojimu iš LSS. principijalinių ir dorų socialistų.

Gerai, draugai, čia pasikalbėkime. Jūs vos keliese palieplate tuojaus Bagočių išbraukt iš Sąjungos. Tiesa, jūs sakote, kad komitetai pastatyti ant Sąjungos sąrybės. Taip. Bet komitetai turi ir suprast, kaip velkt. Mes renkame komitetus ne tam, kad jie darytų, kas jiems patinka. Tiesa, Velkiantis Komitetas turi pilnai daboti tokius pasielgimus, kaip kad buvo 13 kuopos, ar panašius ypatų pasielgimus, kurie būtų kenksmingi socialistiškai organizacijai; turi dabot tokias ypatas ar kuopas, kurios vien tik disorganizuotų socialistus, ir tokios rūšies ypatas ar kuopas Veik. Kom. turi kuogrečiausiai išbraukt iš socialistiškos organizacijos ir umu laiku pagarsinti organe, kad ypatas ar kuopa išbraukta dėlei disorganizavimo ir parodyt, už ką, panašiai kaip padarė su 13 kuopa buvęs tuom laikinis sekretorius P. Dubickas. Nors tada drg. P. Dubickas ir teisingai išbraukė disorganizatorius, bet A. Bernotas nemažai lermo kėlė prieš P. Dubicką, kaip po avantiuristas. Bet jei Veik. Komitetas būtų išbraukęs F. J. Bagočių ar panašiai pasielgęs su bile Sąjungas draugu, tai ar turėtų visl Sąjungos draugai kaltint jį (Ką? Red.).

Aš netelsinsiu F. J. Bagočių, tik pasakysiu, kad Bagočius lyg šios dienos nėra padaręs darbininkų Sąjungai jokios skriaudos; jis visada dirba su pasišventimu darbininkų labui. Jis taipgi nepadarė jokio žmogumo susivienijimui LA., apskųsdamas F. Živatkauską, kaip nelegališkos organizacijos, SLA prezidentą. Kol Bagočius buvo SLA nariu, taipgi visad su pasišventimu dirbo labai viso Susivienijimo. Bet gi, būnant F. J. Bagočių sąjungiečiu ir matant, kaip tautiško Susivienijimo prisilaužėliai prie buržujų stalo kandžioje sąjungiečius ir pačią Sąjungą norėjo išgriauti iš pamatų, — Bagočius ją noliai gynė nuo visokių prielų. Bet čia neišdėstyti visko, kas buvo rašyta prieš socialistus, kaip po neturėdamas tų visų šmeižimų ant socialistų.

Vienok tai atmena ne tik sąjungiečiai, bet ir kiekvienas SLA narys kokia buvo atskalta 19 (1 Red.) pagaudinėjimą žmonių, ežinančių Susivienijimo stovio, nelegališkų organizavimą. Tik pžiurėkim ir netolima praelti, ką Susivienijimo bosai yra atlikę su šao nariais socialistiškų pažiurų, sspenduo-dami ir visai išbraukdam socialistus, kaipo maištininkus, kurie nenorėjo but valdžios areuojami, kaip ponai Živatkauskai.

Plačiau mananti Susivienijimo nariai, per kelerius metus mokėję kruvinai uždirbtus doleris, turėjo prasišalint, negalėdam perkest. bosų sauališkumo. Jie apo suvylioti ir nuskriausti.

Bagočius, nurodydamas aldžiai, atliko tą, ką seniai reikėję atlikt: gyvu faktu parodė, kur lik Susivienijimo vadovai važiuo, nors pirm laiko žinojo, kad jo ypatiški pavydunai suks: „Bagočius išgama, tautos edikas! Tai mano nuomonė“ Jonas P. Diarvis.

Karvių džiova Pennsylvanijos State Clege dartyrė, kad 10 procentų krvių ir apie tiek-pat arklių serga džiova. Manoma paduot valstijos aldžiai juosima, kad valdžia čmuštų kiekvieną džiova sergantį rklį ir karvę, o savininkams už tą grąžintų 90 procento gyvulio vertės.

Na, ir tautiečiai stuste stute ant Bagočiaus; rašė visokius purvinius straipsnius, smeizdami socializma ir visus socialistų vadovus. Bet daugiausia teko Bagočiui. Gal ne vienias atmenat N7 „Lietuvos“ 1908 m. korespondencija, kurią rašė „Studentas Sociologijos“. Ten buvo šmeizdama Bagočius ir visus socialistus, taipgi buvo sykiu varoma agitacija už prezidentą Taftą. Tačiau, nieko nežinint, Bagočius tapo išrinktas SLA prezidentu. Tautiečiai gi ji įskundė, kaipo ne pilietį, ir išmetė iš prezidentystės ir visai iš Susivienijimo. Tada jie panaikino referendumą, sutaisė naują konstituciją su titulu „viešiasiasis seimas“. Centras taip save apsirubežavo, kad tuopos ir nariai negalėtų jam keukt, o Bagočių jie nenustoję pušinę visoklais budais, net telegramas rašė „Tėvyneį, kad Bagočius elektros užmuštas.“

Bagočius vis reikalavo, kad tautiečiai atšauktų visus tjos apšmeizimus. Jūs to, drangal, nemotote ir nesuprantate. Ar tai jūs tokie principai? Jūsų principai biblijiniai, pagal biblijos pasakymą: „Jei tau kas davė į žandą, tai atstatyk jam ir kitą.“

Bet kad socialistai kovoja prieš išnaudotojus, kokie jie nebutų, tautiečiai ar klerikalai turi nuo jų taip gintis, kaip igali. Todėl, draugai, nemaalšykite principų su meliais ir negaždinijite išstojimu iš Sąjungos. Jei taip sakote, tai tokie ir jūsų principai, kaip Chicagos tautiečių: Piko ir Eis-manto, kurie šankė, kad niekas neaukaktų revoliuciją, sakydami: kad mūsų tėvai, broliai ir sesers kraujuose plaukė, mes aukavom, bet jau daugiau neaukausim, vien tik dėlei Žagarai feljetno. Draugai, jūs žinojote ir pirmiau, kad Bagočius stengsis išlygint su SLA. už savo skriaudas, kurias SLA jam padarė. Ją taip sakė ir per laikraščius, kai akmens ant akmens nepalikis ir susivienijimą išardys iš pamatų. Taigi Susivienijimas nepadarė Bagočių, tai ir Bagočius nepadarė Bagočių.

Budamas Sąjungos nariu, norėčiau išreikšt savo nuomnę, užkliudamas Bagočiaus incidentą su SLA prezidentu Živatkausku iš kitos pusės, negu teka matyt „Kovoje“ ir kituose prėiviškuose laikraščiuose. Neturi palinkimo apginti Bagočiaus ypat; ji man nepažįstama; negi eisių ilgus išvadžiojimus, tik trumpi ištarai. Kad Bagočius, skųsdamas Živatkauską, neprasižengė peš Sąjungą nei prieš socializmoprincipus. Živatkauską areštavo aldžia už apgaudinėjimą žmonių, ežinančių Susivienijimo stovio, nelegališkų organizavimą. Tik pžiurėkim ir netolima praelti, ką Susivienijimo bosai yra atlikę su šao nariais socialistiškų pažiurų, sspenduo-dami ir visai išbraukdam socialistus, kaipo maištininkus, kurie nenorėjo but valdžios areuojami, kaip ponai Živatkauskai.

Plačiau mananti Susivienijimo nariai, per kelerius metus mokėję kruvinai uždirbtus doleris, turėjo prasišalint, negalėdam perkest. bosų sauališkumo. Jie apo suvylioti ir nuskriausti.

Na, ir tautiečiai stuste stute ant Bagočiaus; rašė visokius purvinius straipsnius, smeizdami socializma ir visus socialistų vadovus. Bet daugiausia teko Bagočiui. Gal ne vienias atmenat N7 „Lietuvos“ 1908 m. korespondencija, kurią rašė „Studentas Sociologijos“. Ten buvo šmeizdama Bagočius ir visus socialistus, taipgi buvo sykiu varoma agitacija už prezidentą Taftą. Tačiau, nieko nežinint, Bagočius tapo išrinktas SLA prezidentu. Tautiečiai gi ji įskundė, kaipo ne pilietį, ir išmetė iš prezidentystės ir visai iš Susivienijimo. Tada jie panaikino referendumą, sutaisė naują konstituciją su titulu „viešiasiasis seimas“. Centras taip save apsirubežavo, kad tuopos ir nariai negalėtų jam keukt, o Bagočių jie nenustoję pušinę visoklais budais, net telegramas rašė „Tėvyneį, kad Bagočius elektros užmuštas.“

Bagočius vis reikalavo, kad tautiečiai atšauktų visus tjos apšmeizimus. Jūs to, drangal, nemotote ir nesuprantate. Ar tai jūs tokie principai? Jūsų principai biblijiniai, pagal biblijos pasakymą: „Jei tau kas davė į žandą, tai atstatyk jam ir kitą.“

Bet kad socialistai kovoja prieš išnaudotojus, kokie jie nebutų, tautiečiai ar klerikalai turi nuo jų taip gintis, kaip igali. Todėl, draugai, nemaalšykite principų su meliais ir negaždinijite išstojimu iš Sąjungos. Jei taip sakote, tai tokie ir jūsų principai, kaip Chicagos tautiečių: Piko ir Eis-manto, kurie šankė, kad niekas neaukaktų revoliuciją, sakydami: kad mūsų tėvai, broliai ir sesers kraujuose plaukė, mes aukavom, bet jau daugiau neaukausim, vien tik dėlei Žagarai feljetno. Draugai, jūs žinojote ir pirmiau, kad Bagočius stengsis išlygint su SLA. už savo skriaudas, kurias SLA jam padarė. Ją taip sakė ir per laikraščius, kai akmens ant akmens nepalikis ir susivienijimą išardys iš pamatų. Taigi Susivienijimas nepadarė Bagočių, tai ir Bagočius nepadarė Bagočių.

Budamas Sąjungos nariu, norėčiau išreikšt savo nuomnę, užkliudamas Bagočiaus incidentą su SLA prezidentu Živatkausku iš kitos pusės, negu teka matyt „Kovoje“ ir kituose prėiviškuose laikraščiuose. Neturi palinkimo apginti Bagočiaus ypat; ji man nepažįstama; negi eisių ilgus išvadžiojimus, tik trumpi ištarai. Kad Bagočius, skųsdamas Živatkauską, neprasižengė peš Sąjungą nei prieš socializmoprincipus. Živatkauską areštavo aldžia už apgaudinėjimą žmonių, ežinančių Susivienijimo stovio, nelegališkų organizavimą. Tik pžiurėkim ir netolima praelti, ką Susivienijimo bosai yra atlikę su šao nariais socialistiškų pažiurų, sspenduo-dami ir visai išbraukdam socialistus, kaipo maištininkus, kurie nenorėjo but valdžios areuojami, kaip ponai Živatkauskai.

Plačiau mananti Susivienijimo nariai, per kelerius metus mokėję kruvinai uždirbtus doleris, turėjo prasišalint, negalėdam perkest. bosų sauališkumo. Jie apo suvylioti ir nuskriausti.

Bagočius, nurodydamas aldžiai, atliko tą, ką seniai reikėję atlikt: gyvu faktu parodė, kur lik Susivienijimo vadovai važiuo, nors pirm laiko žinojo, kad jo ypatiški pavydunai suks: „Bagočius išgama, tautos edikas! Tai mano nuomonė“ Jonas P. Diarvis.

Karvių džiova Pennsylvanijos State Clege dartyrė, kad 10 procentų krvių ir apie tiek-pat arklių serga džiova. Manoma paduot valstijos aldžiai juosima, kad valdžia čmuštų kiekvieną džiova sergantį rklį ir karvę, o savininkams už tą grąžintų 90 procento gyvulio vertės.

Na, ir tautiečiai stuste stute ant Bagočiaus; rašė visokius purvinius straipsnius, smeizdami socializma ir visus socialistų vadovus. Bet daugiausia teko Bagočiui. Gal ne vienias atmenat N7 „Lietuvos“ 1908 m. korespondencija, kurią rašė „Studentas Sociologijos“. Ten buvo šmeizdama Bagočius ir visus socialistus, taipgi buvo sykiu varoma agitacija už prezidentą Taftą. Tačiau, nieko nežinint, Bagočius tapo išrinktas SLA prezidentu. Tautiečiai gi ji įskundė, kaipo ne pilietį, ir išmetė iš prezidentystės ir visai iš Susivienijimo. Tada jie panaikino referendumą, sutaisė naują konstituciją su titulu „viešiasiasis seimas“. Centras taip save apsirubežavo, kad tuopos ir nariai negalėtų jam keukt, o Bagočių jie nenustoję pušinę visoklais budais, net telegramas rašė „Tėvyneį, kad Bagočius elektros užmuštas.“

Bagočius vis reikalavo, kad tautiečiai atšauktų visus tjos apšmeizimus. Jūs to, drangal, nemotote ir nesuprantate. Ar tai jūs tokie principai? Jūsų principai biblijiniai, pagal biblijos pasakymą: „Jei tau kas davė į žandą, tai atstatyk jam ir kitą.“

Bet kad socialistai kovoja prieš išnaudotojus, kokie jie nebutų, tautiečiai ar klerikalai turi nuo jų taip gintis, kaip igali. Todėl, draugai, nemaalšykite principų su meliais ir negaždinijite išstojimu iš Sąjungos. Jei taip sakote, tai tokie ir jūsų principai, kaip Chicagos tautiečių: Piko ir Eis-manto, kurie šankė, kad niekas neaukaktų revoliuciją, sakydami: kad mūsų tėvai, broliai ir sesers kraujuose plaukė, mes aukavom, bet jau daugiau neaukausim, vien tik dėlei Žagarai feljetno. Draugai, jūs žinojote ir pirmiau, kad Bagočius stengsis išlygint su SLA. už savo skriaudas, kurias SLA jam padarė. Ją taip sakė ir per laikraščius, kai akmens ant akmens nepalikis ir susivienijimą išardys iš pamatų. Taigi Susivienijimas nepadarė Bagočių, tai ir Bagočius nepadarė Bagočių.

Budamas Sąjungos nariu, norėčiau išreikšt savo nuomnę, užkliudamas Bagočiaus incidentą su SLA prezidentu Živatkausku iš kitos pusės, negu teka matyt „Kovoje“ ir kituose prėiviškuose laikraščiuose. Neturi palinkimo apginti Bagočiaus ypat; ji man nepažįstama; negi eisių ilgus išvadžiojimus, tik trumpi ištarai. Kad Bagočius, skųsdamas Živatkauską, neprasižengė peš Sąjungą nei prieš socializmoprincipus. Živatkauską areštavo aldžia už apgaudinėjimą žmonių, ežinančių Susivienijimo stovio, nelegališkų organizavimą. Tik pžiurėkim ir netolima praelti, ką Susivienijimo bosai yra atlikę su šao nariais socialistiškų pažiurų, sspenduo-dami ir visai išbraukdam socialistus, kaipo maištininkus, kurie nenorėjo but valdžios areuojami, kaip ponai Živatkauskai.

Plačiau mananti Susivienijimo nariai, per kelerius metus mokėję kruvinai uždirbtus doleris, turėjo prasišalint, negalėdam perkest. bosų sauališkumo. Jie apo suvylioti ir nuskriausti.

Bagočius, nurodydamas aldžiai, atliko tą, ką seniai reikėję atlikt: gyvu faktu parodė, kur lik Susivienijimo vadovai važiuo, nors pirm laiko žinojo, kad jo ypatiški pavydunai suks: „Bagočius išgama, tautos edikas! Tai mano nuomonė“ Jonas P. Diarvis.

Karvių džiova Pennsylvanijos State Clege dartyrė, kad 10 procentų krvių ir apie tiek-pat arklių serga džiova. Manoma paduot valstijos aldžiai juosima, kad valdžia čmuštų kiekvieną džiova sergantį rklį ir karvę, o savininkams už tą grąžintų 90 procento gyvulio vertės.

Na, ir tautiečiai stuste stute ant Bagočiaus; rašė visokius purvinius straipsnius, smeizdami socializma ir visus socialistų vadovus. Bet daugiausia teko Bagočiui. Gal ne vienias atmenat N7 „Lietuvos“ 1908 m. korespondencija, kurią rašė „Studentas Sociologijos“. Ten buvo šmeizdama Bagočius ir visus socialistus, taipgi buvo sykiu varoma agitacija už prezidentą Taftą. Tačiau, nieko nežinint, Bagočius tapo išrinktas SLA prezidentu. Tautiečiai gi ji įskundė, kaipo ne pilietį, ir išmetė iš prezidentystės ir visai iš Susivienijimo. Tada jie panaikino referendumą, sutaisė naują konstituciją su titulu „viešiasiasis seimas“. Centras taip save apsirubežavo, kad tuopos ir nariai negalėtų jam keukt, o Bagočių jie nenustoję pušinę visoklais budais, net telegramas rašė „Tėvyneį, kad Bagočius elektros užmuštas.“

Bagočius vis reikalavo, kad tautiečiai atšauktų visus tjos apšmeizimus. Jūs to, drangal, nemotote ir nesuprantate. Ar tai jūs tokie principai? Jūsų principai biblijiniai, pagal biblijos pasakymą: „Jei tau kas davė į žandą, tai atstatyk jam ir kitą.“

Bet kad socialistai kovoja prieš išnaudotojus, kokie jie nebutų, tautiečiai ar klerikalai turi nuo jų taip gintis, kaip igali. Todėl, draugai, nemaalšykite principų su meliais ir negaždinijite išstojimu iš Sąjungos. Jei taip sakote, tai tokie ir jūsų principai, kaip Chicagos tautiečių: Piko ir Eis-manto, kurie šankė, kad niekas neaukaktų revoliuciją, sakydami: kad mūsų tėvai, broliai ir sesers kraujuose plaukė, mes aukavom, bet jau daugiau neaukausim, vien tik dėlei Žagarai feljetno. Draugai, jūs žinojote ir pirmiau, kad Bagočius stengsis išlygint su SLA. už savo skriaudas, kurias SLA jam padarė. Ją taip sakė ir per laikraščius, kai akmens ant akmens nepalikis ir susivienijimą išardys iš pamatų. Taigi Susivienijimas nepadarė Bagočių, tai ir Bagočius nepadarė Bagočių.

Budamas Sąjungos nariu, norėčiau išreikšt savo nuomnę, užkliudamas Bagočiaus incidentą su SLA prezidentu Živatkausku iš kitos pusės, negu teka matyt „Kovoje“ ir kituose prėiviškuose laikraščiuose. Neturi palinkimo apginti Bagočiaus ypat; ji man nepažįstama; negi eisių ilgus išvadžiojimus, tik trumpi ištarai. Kad Bagočius, skųsdamas Živatkauską, neprasižengė peš Sąjungą nei prieš socializmoprincipus. Živatkauską areštavo aldžia už apgaudinėjimą žmonių, ežinančių Susivienijimo stovio, nelegališkų organizavimą. Tik pžiurėkim ir netolima praelti, ką Susivienijimo bosai yra atlikę su šao nariais socialistiškų pažiurų, sspenduo-dami ir visai išbraukdam socialistus, kaipo maištininkus, kurie nenorėjo but valdžios areuojami, kaip ponai Živatkauskai.

L. Andriejev.

SUPLLOTAS KRYŽELIS.

Sulietuvino J. D. Tainis.

Kadangi yra kalbama, jog sveikame kune turi buti ir sveikas protas, o dailiame kune — graži siela, man norisi dadėti, jog prastame kune ir siela turi but prasta. Šitas klausimas ypatingai mane užima. Ką perstato savimi prasta siela? Kaip abelnei siela susitveria prasta? Galbut, ją sudarko kunas, kuriame ji patalpinta? Jeigu gi žmogus atskirai vienas galėtų gyventi, tai jam niekadus neateitų mintis į galvą, jog jis negražus, nors jis būtų ir veldrodžiais aplink apstatytas. Tačiau negražus žmogus yra priverstas gyventi drauge su kitais ir pažinti savo negražumą keliu palyginimo savęs su kitais žmonėmis, o neišvengtina girdėdamas patėmijimus bei užmetimus link savo negražumo, todėl ir jaučia jį. Negražus vaikas niekadus neišmėgina tiek daug karštos meilės, prisirišimo, kiek to skiriamas gražiam, o vienok pripažinta, kad slojejo negražaus valko meilė negali nesusi-kuopti, neišvystyti. Žmogus su kreivomis akimis, kuris negali tiesiog mums į veidą žiūrėti, priverčia mus nusikreipti, kadangi jis mums rodois slaptingu, neištkimu. Tik ačiu tam, kur-kas sunklaus pasidaro eiti jam tiesiu į gyvenimą keliu ir dėl tos tai pręstasies jis tampa priverstas pasi-jiškoti sau apsilėkimų. Nedateklus savo pa- viršutinėje išvaizdoj jis esti priverstas papildyti savo gudrumu. Tokiu budu nedailaus kuno sudė- jimo žmonės labai tankiai patis susiželdžia savo sielą ir pagadina sau būdą. Čia pasidarys aišku ir tas: jeigu ant keno kuno randasi kokias nors nepaprasta ar juokinga ypatybė, tai pas tokį laba retai išsivysto rimta, pažįstanti savo vidujinį būdą savistovi siela. Pašaipos, nors ir neuzgaunandios, išlydi nevieną iš mokyklos suolo. Gyvenime, jeigu pašalpos neužrūstina jo, tai bent jis turi patirti juokais ant jo užspuldinėjimą. Jeigu „cielinu“ dėl pajuokos tarnauja geros širdies žmogus, kuris tik retkarčiais, netekęs kantrybės, duoda valią savo pliktumui, tai su laiku iš jo pasidaro komiškas (iššaukiantis juoką, juokingas. Red.) budas. Siela pamažu prisitaiko prie kuno, bet ta atmaina pasidaro ne dėlto, kad kunas, butent, taip sudarovotas, o tik ačiu jo išžiural dėl kitų, ačiu tos išžiuros atspindžiul juose. Galima sakyti, kad su Kryželiu atsitiko irgi kas-nors panašiai. Jis iš užsiėmimo buvo kurpius, savo amatu iš širdies persiėmęs; likimui jis buvo tinkamas, kadangi jo pasirodymas visur sukeldavo linksmy klęges. Tiesa, jo abelnas gyvenimo stovis niekadus nedaleido jam susidurti su žmonėmis „augštes nes“ luomos, bet jis...

Dalykas tame, kad ganta-motina nuskriaudė Kryželį veidu išveiduje. Jo veidas išrodė suplotas, lyg būtų jis atmuštas į sulenkta veidrodžio stiklą, iš kurio plaukia brukšniai į šalį. Jo akis visados buvo primerktos, kakta ir žiotis užmė ant jo veido taip daug vietos, kad nosel pasiliko tik mažiausia vietelė, ant kurios ji išrodė lyg nedidelis knypkis (guzlikas).

Žiotis tėsės vos ne iki pat ausų, apsidengusios iš viršaus siaura eilute retai dygstančių plaukų. Toki tai buvo Kryželio usal. Kakta ir žandai labai priekini kyšojo, taip kad kitos veido dalys, tarsi, užsileido, atsitraudė po spaudimu kaktos ir žandų. Žinoma, kad Kryželio vienmečiai tyčiojos iš jo. Jie tvirtino, kad motina laike gimdy mo atsisėjo jam ant galvos ir tokiu budu suplo jo jam veidą. Tokiose aplinkybėse budamas, vaikas jautėsi visiškai esąs be pagalbos, bet kiekvienas atsitikime jis stovėjo kur-kas augščiau praeties ir linksmai šaipėsi, kada jam kas metė į veidą užgaunantį žodį „suplotas“. Su laiku jis dagi pamylėjo tą savo išlaukį kuno dalį dėlto, kad ji galų-gale visgi atskyrė jį nuo kitų. Į kitus niekas jokios atidos neatkreipdavo, o su juom, taip sakant, juokavo, taip kad jis ant štukų, kai-kada net ir žiauriu, nesiskundė; tat jo bendrai paveljio jam dalyvauti jų surengiamose sueigose, lošiuose ir t. p. ir kai-kada da pasinaudojo jojo patarnavimu. Kadangi reikėjo „išimti iš ugnies kaštana“, tad nevedimainaudamas pirmas išsišaukdavo Kryželį; už tą jam leisdavo sėdėti drauge su visais smuklėje ir kai-kada kas-nors, kaipo savo pareigą, padarydavo jam nedidelį patarnavimą. Žodžiu, jo gyvenimas susidarė palyginamai nesunkus. Bet visgi, ačiu jo ypatingam atsišėnimui linkul žmonių, pas jį išsidirbo savotiškas budas, nepanašus į kitų, nors niekas negalėjo pasakyti, ar jis geresnis už kitus ar blogesnis.

Jeigu kartais pasitaikydavo Kryželiui išlenkti vieną-kitą stiklą degtinės daugiaus, tai jis pradėdavo guostis ant savo likimo, ant savo vienatnumo. Tokiamo momente jis mėgdavo papasakoti apie tai, kaip jo tėvas „su batals guldavo miegoti Bosnijoje“, kad jis, Kryželis, „iščiulpęs savo motiną“ ir kad „mergaitė, kurią jis taip myll, neapkenčia jo suploto apsigimimo“.

Tuom jis norėjo pasakyti, kad jo tėvą nušovė Bosnijoje ir palaidojo batuose, ir kad jo nuvarginta motina iki pat mirties maitino jį savo krutimis ir ant galo, kad Anda, dukte Švikello, pasiskyrė sau Dreiganovą, savininką turtingos ukės. Pakol apie Andą slankėsi kiti vaikai, jis irgi sukinėjo si aplink ją ir, rodosi, naudojosi kal-kuriais pasisekimais. Bet kad ji viešai pradėjo garbinti turtingą ukininką, tai Kryželis buvo priverstas pasitraukti. Jis parasė jai laišką, kuriame velijo jai gero pasisekimo su Dreiganovu ir meldė sugrąžinti

jam žiedelį, jam brangų, kaipo motinos atminulį. Taip pas juos dalykas daėjo iki to, kad vieną gražų vakarą prie tvoros jis padovanojo jai žiedelį. Ji ištiesė pirštą ir paveljio jam paseilinti, idant žiedelis lengviaus užsimantų. Abelnei imant, Kryželis buvo žmogus nekvailas. Tiesa, jis negalėjo pasigirti savo išmintingumu, bet tą nedateklų pilnai papildė jo geraširdingumas. Jo geraširdingumas aiškiai skyrėsi nuo kaimynų. Jis neturėjo žmoniško išauklėjimo, augo, kaip laukinis žvėris, bet pasirodė ne žiauriu, tik naminiu gyvuliu, au- le. Sužiedavimas Andos su Dreiganovu jau viešai buvo apreiktas bažnyčioje, vienok žiedelis kurpiams Kryželio vis da žvilgėjo pas jį ant piršto. Dreiganovas spēka norėjo numauti tajį žiedelį, bet jį pasipriešino ir atkrito, kad reikia pa-laukti, iki neatslugs ant piršto sutinimas: tada nusimausianti ji patį žiedelį. Vienok sutinimas ne- kiek nesimažino. Dreiganovas pradėjo jį priklabinėti, kad žledą, girdi, reik nupieluoti, nes kar-tais gali atsitikti kas-nors negeistino. Tat Kryželis privėdė prie galutinio užsikarščiovimo.

Dreiganovas pas Kryželį užsisakė sau naujus batus vestuvėms. Žinoma, jog kurplui nelabai smagu buvo siuti batai savo priešui-konkurentui, bet nieko nepadarysi. Viskas, kas galima, tai įvaryti keliatą vinių toliaus, kaip reikia, taip kad jie grauztų „prietello“ kulnį arba pėdą. Kryželiui buvo į galvą atėjus tokia kerštinga mintis, bet ja nepasidavė pagundoms. Jis suprato taip: jeigu batai apvais graus koją, tai Dreiganovas u- pyks ir savo apmaudą išlies ant Andos. Dėl šito tai priezasties Kryželis apsiėjo su šiuo užsakymu gana sąžiniškai, kaip ir su visais kitais. Laikė darbo, traukdamas dratą, jis lėtu balsu nūnau romansą panašiai į atsidesėjimą, „Visi mane apy- do“ arba „Kada aš ją apkabiniu, dvasiai gyvus igaunu“. Abelnai, Kryželis užsilaukė labai tykiai ir pritinkamai, ypat tada, kada Dreiganovas ma- lalos gyreši savo uke, savo turtais ir savo finišu spēka. Prle progos Dreiganovas mėgo užsiminti apie tai, jog Anda turi buti laiminga ir užganėdi- ta, kad išėjo už tokio vyro, kaip jis, o ne už koki- ten skurdžiaus...

Kada nauji batai buvo jau gatavi, Dreiganovas paliepė Kryželiui pataisyti senus darbininkų apavus. Sulopymui apavų jis turėjo susirasti se- nų nuplyusių čeverykų, kurie radosi kur-tai ant viršaus lubų. Tarp tokių išdėvėtų čeverykų kur- tais galima rasti ir nevisai da supuvusių padų su- ba skuros šmotukų. Tokiu tai budu Kryželis po- puolė ant Dreiganovo namo lubų. Čia, vargus, nusistebėjo, pamatęs tik dalį tos gerybės, kuri la- kė Andos. Lubų viršus padalinats į kelias per- daras, tarnaujančias įvairių daiktų pasiėdinti. Vienoj vietoj prikrauta krava įvairių suvynio- ritulių vilnonio audimo, o kitoje — visa krava imta sukarštomis avių vilnomis, net iki paviršus stogni. Ant balkių kabėjo karvių, kiaulių ir ark- skuros. Ant lentynų stovėjo pilnoms mėsoms moliniai puodai, kuriuose noko įvairūs valgiai. Nešnuoti linai gulėjo pagal bakčias, pripiltas al- vy. Eilėje stovėjo didelis krepšys, kupinas pri- pildytas dailiomis, tik-ką nuskintomis karališ- kis grušiomis. Toliaus grindis buvo užverstos ka- liais šiaudų, prirengtais pataisymul stogo. No- karčių ir iš pastogės masino kilbasos ir stoma- kygės kiaulienos paltis ir daug kitokios rudy- mėsos, puodų su taukais ir spirgučiais. Daug tu Kryželis neužspėjo pamatyti, stengdamasi nepa- likti nuo Dreiganovo, kuris taip greit ėjo per- siau tamsų viršų. Ant galo juodu daėjo iki kuo- po, kuriam gulėjo suversta kruva senų, jau nete- kančių apavų. To visio gero skura buvo supelė- si, susiraukšlėjusi ir sudžiuvusi į ragą. Nuo ka- kurčių padai atpuolė ir gulėjo sau atskirai. Stori- slugnsniu pelėšų apsidengusias ir supuvusias kil- bas, kurpius, koja paspyręs, trumpai pasakė: „Šitie niekam netinka“. Ištikrujų gi jis tame la- ke nemanė apie darbą, o tik apie tas gerybes, ko- rias jis matė ant viršaus ir kurias nepoligam ge- lės naudotis Anda sykiu su turtingu ni- ninku. Rukytų lašinių kurpius jau seniai bu- ragavęs, taip ir apie karštą kilbasą su kopuot- pas jį užsiliko tik liudna atmintis, vienok jis pa- tē, kad burnoje kas-tai kočiojosi ir erzino apėd- Vienok apie tai neturėjo but ir kalbos. Greičiau reikėjo mastyti apie geltoną, gardžią kvapią... ap- vieną iš tu, kurios savo aromatiskū kvapian- pū pildė visą augštą.

KORESPONDENCIJOS.

Lawrence, Mass.

17 sausio LSS. 64 kuopa parengė prakalbas. Kalbėtoju buvo drg. P. Grigaitis, tik atvažiuojęs iš Šveicarijos. Grigaitis kalbėjo apie praėjusias revoliucijas Rusijoje ir kitur ir aiškiai nurodė, kodėl tos revoliucijos nebuvo pilnai pasėkmingos darbininkams ir kokių būdų darbininkai galės pilnai laimėti. Potam buvo trumpa pertrauka, laike kurios buvo rinkta aukos ir deklamuota eilės. Anų surinkta 7 dol. su centais uždengimui lėšų, o kas nuo to liko, politiškiems kankinėjams.

Toliau P. Grigaitis kalbėjo apie Balkanų karę ir apie paskutinį socialistų tarptautišką suvažiavimą Bazelyje. Jisai darodė, kad tik vieni socialistai nori sustabdyti kraujo praliejimą ir kad tik jie vieni kovoja už brolybę ir sątaiką tarp tautų. Kalba buvo aiški ir populiariška. Visi užsilaikė ramiai, išskyrus vieną moterį ir keliatą girtuokliū, kurie, vos išgirdę iš kalbėtojo lūpų žodį „kunigas“, tuoj leidosi bėgti iš svetainės.

Kuopa šiuo tarpu labai puikiai gyvyuoja ir kiekviename susirinkime vis prisirašo naujų draugų; o tautiečiai baigia nykti, kaip bitės šaltį, ir niekur jie nepasirodo naudingame darbe.

Mažas Socialistas.

Moline, Ill.

Šitas miestelis mažai lietuviams težinomas. Čion išdirbama tik ukės irankiai. Darbai šiuo kartu eina pilną laiką; uždarbis nuo \$1.75 iki \$3.50 į dieną. Lietuvių randasi iki porai šimtu. Sutikimas neperbuliausias, nes da avikirpio (kunigo) nėra, tai nėra kam keikti ir kivirčyti žmones. Darbininkų susipratimas tarpe lietuvių pradeda kilti. Čion ateina keliolika laikraščių: „Kovos“, „Keleivio“, „Laisvės“, „Liet. Žurnalas“, „Gyvyuoja LSS. 179 kp. ir viena laisvė. 12 sausio jį parengė prakalbas. Kalbėjo drg. K. Šeštukas, kuris labai pasekmingai atliko savo uždavotį. Tema buvo „Ko nori socialistai“. Publikos buvo 150 žmonių. Uždengimui lėšų surinkta \$8.56. Drg. Šeštukai paraginūs, prisirašė septyni nauji nariai prie mūsų kuopos. Kuopa nelabai druta, nes stoka apšviestiesnių draugų. Jeigu kur tokių rastųsi, būtų linkėtina, kad tarp mūsų apsigyventų. Darbą galima gauti nepersunkiausia, o vieta labai smagi, ją ypatingai puošia Mississippi upė.

J. Zulus.

Salem, Mass.

12 sausio atsibuvo prakalbos, parengtos LSS. 163 kp. Kalbėjo L. Pruseika dviejuose atvejuose. Pirmame išaiškino kas yra socializmas ir kokius jis stato reikalavimus ir kodėl visokie Kapucinai taip labai priešingi soc. Antrame atveju kalbėjo apie praėjusią Rusijos revoliuciją ir apie dabartinį darbininkų judėjimą ir žvėrišką valdžios elgimąsi su politiškiems kankiniams. Pertraukose deklamuota eilės ir perstatyta „Maikis su Tėvu“. Publikos buvo nemažai; visi užsilaikė ramiai, išskyrus penkis vyrus, kurie atėjo pabaigoj visai girti ir išpradžių pradėjo tarp savęs koliotis, o paskui kabintis į kalbėtoją, kam, girdi, jįsai peikia tėvą kapuciną. Bet L. Pruseika taip uždavė ppirų Kapucino veislei, paversdamas juos panašiais galvijams, ir tas publikai taip patiko, kad tamsuolial liko visiškai paniekinti. Ant kožno kalbėtojo sakinio publika plojo delnais taip, kad kalbėtojas turėjo sustilskyt ir laukt, kol sustos. Padengimui lėšų surinkta \$4.80. Nors visoki Kapucinai ir tam panašūs galvijai purvina socialistus, bet žmonės pastaruoju laiku jau ir socialistus žūri, kaip į geriausius savo užtarėjus, ir kada tik socialistai parengia prakalbas ar koncertą, tad žmonės su džiaugsmu atsilanko ir visados pagelbsti mums

savo centais. Galbut, trumpu laikku jau niekas nenės savo sunkiai uždirbto cento ten, kur tegirdi tik keiksmus ir gaidinimus pragaru.

West Lynn, Mass.

5 sausio atsibuvo koncertas su prakalbotomis, parengtas LSS. 61 kp. Kalbėjo P. Svetelis apie Rusijos darbininkų judėjimą ir apie kareivių suklimą pereiniais metais. Nors trumpai, bet aiškiai nupiešė ir Amerikos kapitalistų šunybės laike straiiko Lawrence ir kitur. Buvo sulota keli monologai ir daug gražių deklamacijų, užvis daugiausia juoko padarė J. Ridzikas, porydamas savo spycius. Publiktos buvo labai daug, ypač moterų, užtai vyrų turėjo stovėt per ištisą vakarą, nes sėdinių vos moterims užteko. Da turu primint, kad mūsų 61 kp. labai smarkiai pradėjo veikti; ko viena nenuveikia, tai užkvečia sau pagelbon draugus iš 60 kp. iš So. Bostono, kurie už savo patarnavimą naima užmokesties. Liet. laikraš. į Lynną ateina apie 80 egz.

Burdigonas.

Worcester, Mass.

16 sausio atsibuvo prakalbos, parengtos LSS. 40 kuopos. Kalbėjo P. Grigaitis. Pirmoj savo kalboj plačiai ir aiškiai išguldė socializmo teoriją, kas labai užnteresavo ir religiškus fanatikus; buvo girdėtis kalbančius: ot kad vis socialistai taip norėtų žmonijai gerovės, tai mes visi prigulėtumėm prie jų.

Pertraukoje deklamavo M. Bagdanavičienė, N. Kudrauskas ir M. Dusevičė.

Antroj kalboj kalbėtojas apipiešė Balkanų karę ir jos priežastis.

18 sausio LSS. 40 kp. buvo parengusi koncertą, ko da Worcester'jy nebuvo buvę. Programas koncerto sekantis: Pasikalbėjimai „Dėdės su Povyly“, „Malkio su Tėvu“, „Rožytės su Mama“, „Juras Ridzikas“, „Džian Bamba“ ir „Ganta su vargdeniu“. Monologai perstatyti šie: „Ir aš skaitau bedievišką laikraštį“, „Girtuoklis“, „Burdigierius“, „Pirmievis“, „Is teatro pargrižus“, „Sužeistas Mandurijoj kareivis“. Taipgi deklamuota įvairius eilės, daibnota solo ir keliese sutartinai. P-lė B. Bernociūtė pagriežė ant smulko, pritariant pijanui p-lei A. Trauplutei, dvi puikias melodijas.

Po lošimu buvo rodomi melliški paveikslai ir sykiu dainuota „Vos tik, mėnulis užžibėjo“, kas publika labai patiko. Įžanga 10 c. Žmonių buvo atsilankę iki 250. Buvo paprašyta, kad kam patinka vakaro programos, pakeltų rankas. Visi pakėlė ir prašė, kad tankiaus tokie vakarai būtų rengiami.

Pasibaigus viskam, prisirašė prie kuopos vienas naujas narys, o dauglasu prisizadėjo prisirašyti per mėnesinį susirinkimą. Linksmas. N-mas K-kas.

Cambridgeport, Mass.

Cambridge'iaus LSS. 71 kp. 12 sausio laike metinio susirinkimo nutarė suloti prieš užgavėnes „Gaila usq“. Susirinkime prisirašė 5 nauji nariai.

Pirmiaus mūsų kuopa lalkyda vo susirinkimus paprastose stubose, bet dabar kaip praturtėjo, tai jau ir svetainę pasamdė. Susirinkimus laikant svetainėj, vis geriau užganėdinti. Tą pačią dieną atsibuvo prakalbos, parengtos LSS. 71 kp. Pirmu kalbėtoju buvo anglas Gelry, kuris aiškino socializmą ir ragino kuo-daugiausiai lankytis į vakarinę mokyklą, parengtą per Y. M. C. A.

Potam kalbėjo drg. Grigaitis, kuris išrodinėjo spartų plėtojimą socializmo, jo gerumą ir kaip galės būti socializmo laikuose. Jo kalba publika labai patiko. Drg. Kvietkauskas pasakė monologą apie bedievišką laikraštį, drg. Simonavičius monologą „Lietuviškas ponatis Amerikoje“, neseniai atgijęs „Laisvės“ choras padainavo keliatą dainelių. Dainos nusisekė pusėtinai. Aukų surinkta \$4.00 su centais, už ką išstariam publikai vardan kuopos širdingą ačiū. Prisirašė trys nauji nariai. Žemės Akmuo.

Mokslaeivių Paskolos Ratelj.

M. P. R. valdybon 1913 metams išrinkta šie draugai: Susinešimų sekretorium L. Pruseika, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass. Turty sekretorium F. N. Ramanauskas, So. Boston, Mass. Iždininku J. Šukys, 154-6 Grand St., Brooklyn, N. Y. Veikiamasis Komitetas.

A. Kvedaras, Chicago, Illinois. F. J. Bagočius, 28 W. Broadway, So. Boston, Mass. J. J. Mickevičius, 552 Locust St., Valparaiso, Ind.

Draugai, kurie tapote išrinkti M. P. R. valdybon, malonėkite užimti vietas ir patarnauti M. P. R. per šiuos 1913 m. Adresus naujai išrinktos valdybos ne visų turėjau. Užtai, kurių adresų nesiranda, paduokite savo adresus naujai išrinktamjam susinešimų sekretoriui L. Pruseikai. Reikia tikėtis, kad naujai išrinktoji valdyba bus energiškesnė pasidarbavime mokslaeivių naudai. Visuomenė, kaip matosi, jau irgi daugiau pradeda atkreipti atidos į M. P. R. ir jį šelpia. Pastaruoju laiku daugiausia pasidarbo ir stiprino M. P. R. draugai brooklynečiai ir bostoniečiai. Yra viltis, kad ir kitų miestų lietuviai prisidės prie M. P. R. ir šelpis biednus mokslaeivius. Užbaigdamas savo tarnystę, kviečiu visus protanjančius ir mokslus einančiais jaunuomenėi prijauniančius draugus prisidėti prie M. P. R. Mėnesinė mokeskis vien 15 centų. Įmokėti pinigai M. P. R. niekuomet nepažauva, juos po tulam laikui galima atsilimti. Mėnesines duokles arba aukas siųskite kasierui: J. Šukys, 154-6 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Buvęs M. P. R. susinešimų sek. V. Černiauskas, 1711 E. Matheny Ave., Springfield, Ill.

AUKOS.

Kankinėjams. Kdangi dauguma mūsų tautame sugrįžti į tėvyne, todėl mūsų priedermė pagelbėti kovotojams už laisvę, ba pakol nebus iškovota tikra laisvė, mes negalėsime parvažiuoti ramsgyventi savo tėvynėj ir ten darbutis tai aš ir paskyriau visą algą, ką gavau per mėtus iš L. D. klubo už raštininkavimą, 6 dolerius. Justinas Baltušis.

9 sausio priėmiau aukų \$6.00 nuo drg. J. Baltušio.

Iždininkas J. Ramanauskas.

Wallingford, Conn. Aukavo politiškiems kankiniams šios ypatos: V. T. Jokymas 10 c., J. V. Stalioraitis, S. Vėskelis, J. Šarkauskas, A. Krasnickas ir K. Jakimavičius po 25 c.; J. Maštauskas ir A. Bankauskas po 15 c.; A. Žilinskis 12 c.; V. Kalvelis ir J. Stepulevičė po 10 brašė, bet žmonės vistiek yra įpytę ant jo ir dauguma, kaip girdėt, tetina atsisakyt nuo parapijos.

8 sausio priėmiau aukų \$2.37 nuo drg. J. V. Stalioraidio.

Iždininkas J. Ramanauskas.

So. Boston, Mass. Sykiu stogso šiuo siuoniu M. O. ant \$5,25 surinktu aukų tarptautiškam socialistų mitinge. Tie pinigai, pagal tarptautiškos socialistų konferencijos nutarimą, privalo būti išsiųsti tik politiškiems ištremtiems į Sibirą, o ne kitur kur-nors suvatoti. Piniagai turi skaitytis nuo 10 kuopos So. Boston. V. Paukštys.

8 sausio priėmiau aukų \$5,25 per drg. V. Paukštį.

Iždininkas J. Ramanauskas.

Central Brooklyn, N. Y. Sausio 4 d., susirinkus keliatui vaikinių pas drg. J. Mateiką, ber (Užbaiga ant 6 puslapio)

PHILADELPHIJOS ŽINIOS.

Muštinės ant stogo.

Polieistas Krause patėmijo plėšiką, kuris užsikorė ant vieno didelio namo stogo ant Girard ave. Polieistas užlipo ant stogo. Pradžioje imtinės, kuriose vos nenuėjo abudu nuo stogo. Ant galo polieistas apveikė valkatą. Priuvo daugiau policijos ir nugalė plėšiką į šaltąją.

\$12,227 už sužeidimą.

Teismas nusprendė, kad Rapid Transit gatvekarių kompanija užmokėtų \$12,227 italionei Costello, kuri tapo sužeista tarp dviejų karant Gray's Ferry ir Tasker gatvių Paviršlais ji neturi didelių sužeidimo ženklų, tik kai-kurie turiniai organai labai sužeisti.

Baldvino darbininkas didvyris.

Užirbant augštai ant vienos mašinos, Carlui Edsburgui Baldwin lokomotivų dirbtuvė ratali sustrė dešinę koją ir sunkiai sužeidė kairęją. Teismas pripažino, kad Baldwin kompanija užmokyt sužeistamjam \$20,000.

Šelstasis pasirodė didvyriškos dvasios žmogus. Kada jis, budamas patsišai mašinos sugrastas, gulėjo ant geležinio baltio 80 pėdų nuo žemės, kitas darbininkas, atėjęs į gelbėt, apalpo, matydamas jį tap baltisai sužeista, visą kraujuos. Tas darbininkas buvo jau belokantas žemyn, bet nelaimingas Edsburgas ištiesė jam savo ranką ir išlėbėjo jį nuo mirties. Baldwin darbininkai stengsis gaut Edsburgui medalį už tą didvyrišką darbą.

Chiniečių maistas.

Paėle maistą chiniečiai darbininkai ant „Glacė Bay“ garlaivio, neseniai pribuvusio į Philadelphia. Užpuolė ant kapitono, šaudydamai jį iš revolverių. Vienok kaip tas išliko sveikas, ir chiniečiai nepakaltė režežiais. Prieš tai buvo pirminai Carliui Edsburgui, kuris buvo sužeistas ant stogo. Būdamas ka-... bet paskui atšarė iš jo algos, už ką chiniečiai, teigė.

Vaidai kn. Kaulakio su draugystėmis.

Kn. Kaulakis ant visų draugų dabar yra piktas užtai, kad jis atsimetė mokėjusios į vietinį migracijos draugystę ir Baranovsienel. 19 sausio pobažnytinė sėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas; delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs, bet žmonės jį svijo iš salės. Paskui, susipratęs, kad čia negerai padarė, įtęjęs persilėj atsibuvo šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, delegatai paskino susirinkime, kad nereikia augiau mokėti. Tat kn. Kaulakis perpyko ir, įbėgęs į salę, pradėjo valkyti susirinkimą ir da paklęs: „Aš jums padarysiu taip, kaip Antaninei draugystei“, t. y. asišauks policiją skaldyti žmonių galvas, kaip anais metais. Yra keliasis jau ką tik ne buvo ir į rutines susikibęs

SĄJUNGOS REIKALAI.

LSS. Sekr. pranešimai 1913 metų.

1) Susitvėre naujas LSS, Razonas N XI iš šių kuopų: 5, 56 ir 116.

2) 34 kp. pranešimas apie J. Konkolauską pasiūsta, kaip pati kp. to reikalavo, P. K-tui.

3) «Kovos» Adm. A Žymonto pranešimas, kad LSS konstitucijos pirmoji laida jau baigiai ir kad reikalinga bus spausti naują, — pasiūsta P. K-tui, pranešant, kad reikalinga dagi daug kas taisyti, nes po konstitucijos priėmimui Sąjungoje įvyko daug naujų įstatymų.

4) M. Garmaus griežtas reikalavimas, kad Sąjunga su juo atsisteistų už brolio raštus arba raštus sugrąžintų, pasiūsta P. K-tui. Taipgi Garmui pranešta, jog tuos raštus sau laikosi viens iš Lit. K-to narių ir ant S-gos Sekr. reikalavimo nieko neatsako. P. K-toi patarta, kad tam dalykui tuojaus išrinktų iš Chicagos kuopų komisiją, kuri turi nueiti pas tą L. K-to narį (J. Ilgaudą) ir tuos raštus atimti.

5) P. K-to du tarimai apie siuntinėjimą laiškų reikale nominacijų S-gos viršininkų, su-lyg P. K-to nario drg. A. Bernoto patarimo, liekasi organe nepagarsinta, nes tai dalykas, apeinantis tik P. K-tą.

6) P. K-to Sekr. sugrąžino LSS. Sekretoriui visas legitimacijas 1912 m.

7) Nesulaukus atsakymo nuo drg. J. Gaigalo, ar apsiima užvesti žurnalą ir katalogą «Kovos» redakcijoj esančių knygų (žr. Sekr. praneš. 203, «Kovos» N 48 p. m.), apsiėmė sekantis kandidatas, J. Stasiulevičius. Savo darbą ketina pradėti greičiausiai gegužės mėn.

8) VIII Razono sekr. praneša, kad 174 kp. prisidėjo prie to razono.

9) Visiems išrinktiems 1913 metams LSS viršininkams pranešta, kad nuo 10 d. sausio užimtu savo vietas. Apie tai, kas liko išrinkti, taipgi pranešta ir P. K-tui.

10) IV Razono sekr. praneša, kad 20 kp. prisidėjo prie to razono.

11) V. K-to Sekr. praneša, kad X Razono V. K-to nariu yra A. Markevičius iš Johnston City, Ill.

12) Už V. K-to Sekretorių VI. Dudinskas praneša, kad V. K-to Sekr. serga ir jo pareigas kol-kas, sulyg paties V. K-to Sekr. prašymo, pildo drg. Dudinskas.

13) F. J. Bagočiui pranešta, kad jo reikalavimas patalpinti «Kovojo» jo iš LSS. rezignaciją ištaisai, sulyg P. K-to tarimo 46 (žr. «Kovos» N 3 š. m.), tapo atmetas.

14) «Kovos» Administracijai priduta visi naujų LSS. viršininkų antrašai patalpimui į organą.

15) Susitvėre nauja LSS kp. N 192 iš 7 narių, Nashua, N.H.

16) P. K-tui pasiūsta visi gauti dokumentai tuos ypatos apkaltinime (apie tai žr. Sekr. pran. 282 «Kovos» N 4 š. m.), kas link jos prieš-socijalistinės agitacijos.

17) T. K. Komisija praneša, kad nuo dabar jinai ketina vesti protokolus savo susirinkimams, taipgi rado už reikalingą savo sekretoriaus adresą garsinti «Kovos», ir jei atsirastų kokie reikalai, kurių Administracija neišpildytų, tai nepakankinti gali kreipties prie T. K. K-sijos sekretoriaus.

18) F. J. Bagočiaus prisiūstas P. K-tui laiškas reikale jo apkaltinimo per 60 kp. 19 narių palikta archive. Bagočiui paaiškinta, jog tas dalykas yra pavestas apkalbėjimui organe per du mėnesius ir jei rasis kas nors pasakyti, tai jis galės tai padaryti savo pasiaiškinime ant apkaltinimo.

LSS. Sekr. J. Stasiulevičius. Atidai LSS. kuopų sekretorių. Visų kuopų sekretoriai malonės sau prisiminti Sąjungos Referendumą VI, «Kovos» N 49, 1-12 m., kur nutarta, kad gale metų kuopų sekretoriai turi išdavinėti Sąjungos Sekretoriui savo raportus iš jų kuopos veikimo. Nors ir yra pasakyta, kad raporte turi but pažymėta, kiek kuopa turi narių, kiek jų praeitais metais įstojo ect., bet tas prie raporto dabar nereikalinga, kadangi visą tai aš ir be raporto žinau. Reikalinga tik, kad sekretoriai praneštų: 1) Kiek kuopa pereinai 1912 metais surengė prakalbų; 2) Kalbėtojų vardai ir kiek kuris kuopai prakalbų pasakė; 3) Kiek kuopa surengė referatų; 4) Kas referatus skaitė (vardai atlikusių užduotį); 5) Kiek prelekcijų; 6) Kas jas skaitė; 7) Kiek dramatiškų perstatymų, taip ekaant, teatrų surengė; 8) Kiek balių; 9) Kaip vietiniai lietuviai atsineša į kuopos veikimą; 10) Kiek kuopa turi savo izde (sugrąžintų) ir kaip tankiai laiko susirinkimus; 11) Kiek kuopoj narių yra. Sav. Valst. ukėsu?

Drangai kuopų sekretoriai, malonėkite šio atsišaukimo proausis nepraleisti, nes tik iš šitokio raporto mums pasiseks sužinoti, kaip tvirtai mes stovime ir ką mes 1912 metais nuveikėme. Tas taipgi pagelbės ir LSS. Sekretoriui surengti VII Suvažiavimui raportą. Geistina butų, kad visas žinias ir nuo visų kuopų sekretorių gaučiau ne vėliau, kaip į du mėnesius nuo pasirodymo «Kovojo» šio pranešimo.

LSS. Sekr. J. Stasiulevičius. Įnešimas LSS. referendum Kadangi «Kovos» redaktoriaus paskelbtos išlygos nubalsavimui kartu su jo kandidatura yra nevietoj jau ir iš to atžvilgio, jog, einant referendumui nubalsavimam, joks komiteto narys nei kandidatas neturi tiesos dėti priedus-dapildymus ar išlygas, todėl ir «Kovos» redaktoriaus, drg. K. Vidiko išlygos, kaipo einančios nelegališku keliu, gyveniman neįvykdomos.

Todėl LSS. 45 kuopa savo susirinkime 3 sausio 1913 m., apkalbėjus viršminėtas priežastis, dėlei kurių redaktoriaus išlygos negali įvykti, o atsižvelgiant į dabartines «Kovos» redaktoriaus išlygas, niekas jų geisti negali. — Dabartinėmis išlygomis skaitome tas, kurias «Kovos» redaktorius turėjo ligi šiolei, o blogomis tas išlygas matom todėl, kad redaktorius turi atlikti didelį ir sunkų darbą už visai menką mokestį; Todėl paduodam įnešimą L-

PASEKMĖS VISUOTINO VI L.S. S-gos VIRŠININKŲ RINKIMO.

Rinkimai atsibuvo nuo lapkričio 28, 1912m. iki sausio 8 1913 m.

Table with columns: Pildantysis Komitetas, Sekr., Red., Literatūros Komitetas, Adm., Rev. ir Kank. Šelp. K-las. Rows list candidates and their results across various districts.

15 kp. priklauso prie V Razono, bet savo balsavimą prisiuntė S-gos Sekr., griežtai pareikalavama priskaityti; sako, kp. neatsi-tiki savo Razono sekretoriui, kadangi pastarasis suvėlėjęs nominacijas.

SS. referendumui, kad «Kovos» redaktoriui butų mokama p 18 dol. į savaitę, imant nuo sausio 1913 metų.

Org. J. Ignatavičius. Sus. sekr. P. Dankevičius. Turt. sekr. P. Gilia. Izd. J. K. Gilius.

Nuo pasirodymo šio įnešimo «Kovojo» bėgyje 90 dienų jei bent trys kuopos iš atskirų razonų ji parems, tai dalykas eis LSS. referendumui. Kuopos a-vo parėmimus malonės su-lygiu LSS. Sekretoriui.

LSS. Sekr. J. Stasiulevičius. Pasėkmės Referendumo N VIII 1912 m.

(Balsavimas atsibuvo lapkričio, gruodžio 1912 ir sausio mėnesius 1913 m.)

Table with columns: Vardai ir No., Kada aplankta, Už, Prieš, Vsa. Rows list referendum results for various candidates.

Referendumai sekanti: V Referendumas 1911 m. — 67 lapai, kurį Sekretorius užbaigė 1912 m.

1912 m. referendumai: I (86 lapai), II (107 lapai), III (84 lapai), IV (80 lp.), V, VI ir VII (po 83 lapus).

Dalykai yra šiap: S-gos nariai visi sutvarkyti ir mokestį sutvarkytos ant tam tikrų kortų, o ne knygoje. S-ga iš viso turėjo 10 d. sausio 1912 m. 2,924 narius; čia skaitoma ir 1 tie, kurių mokestis šiek-tiek užtvilkos.

Naujų narių aplikacijos yra 9vedamos per žurnalą, kuriame įdviejose vietose sunumeruota (narių eilinis numeris ir aplikacijos numeris ir pažymėta kuotėpų numeris. Aplikacijų yra 1012 lapų. Narių įstojimo daštoms yra vedamas Dieninis žurnalas tokioj tvarkoj, kad kasdien galima žinoti narių skaičius. Referendumai visi sutvarkyta, susegta ir sudėta kon-11vertuose; S-gos archive už 1912 m. nominacijų yra 192 la-23 ai ir kiekvienas klausimas su-8egtas.

Archivas visas surašytas net dviejose knygoje, sunumeruo-

166 ir 188 kuopos blankas sugrąžino, bet kad nebuvo pažymėta už ką balsuoja, tad nepriskaityta.

Tokiū būdu 643 balsais prieš 581 LSS. nariai mokės po 25 c. extra metinės mokesties politiš-kių kalinių šelpimui (žr. «Kovos» N 33 ir 47 1912 m.)

LSS. Sekretorius J. Stasiulevičius. RAPORTAS

Komisijos peržiūrėjimui LSS Sekretoriaus knygų ir dokumen-tų už 1912 metus.

Komisija, susirinkus pas LSS. Sekretorių sausio 10 d. 1913 m., atliko savo darbą. Raportas yra šitokis:

Sekretorius veda sekančias knygas: 1) Dieninį žurnalą, kuriame surašyta visi įeinanti ir išeinanti dokumentai; 2) Knyga, kurioje surašytas abelnas archivas, kiek lakštų kokiame klausime ir kaip tas klausimas užsibaigęs; 3) Referendumų žurnalą; 4) Edinį narių ir aplikacijų žurnalą; 5) Dieninį narių žurnalą.

Referendumai sekanti: V Referendumas 1911 m. — 67 lapai, kurį Sekretorius užbaigė 1912 m.

1912 m. referendumai: I (86 lapai), II (107 lapai), III (84 lapai), IV (80 lp.), V, VI ir VII (po 83 lapus).

Dalykai yra šiap: S-gos nariai visi sutvarkyti ir mokestį sutvarkytos ant tam tikrų kortų, o ne knygoje. S-ga iš viso turėjo 10 d. sausio 1912 m. 2,924 narius; čia skaitoma ir 1 tie, kurių mokestis šiek-tiek užtvilkos.

Naujų narių aplikacijos yra 9vedamos per žurnalą, kuriame įdviejose vietose sunumeruota (narių eilinis numeris ir aplikacijos numeris ir pažymėta kuotėpų numeris. Aplikacijų yra 1012 lapų. Narių įstojimo daštoms yra vedamas Dieninis žurnalas tokioj tvarkoj, kad kasdien galima žinoti narių skaičius. Referendumai visi sutvarkyta, susegta ir sudėta kon-11vertuose; S-gos archive už 1912 m. nominacijų yra 192 la-23 ai ir kiekvienas klausimas su-8egtas.

Archivas visas surašytas net dviejose knygoje, sunumeruo-

tas (vienoje knygoje) ir sutrauka pasekmių (kitoje knygoje) ir kiek yra lakštų tame klausime, bei po kokiū numeriu stovi. Archivo lapų yra viso 635.

Pasekmės VI S-gos viršininkų nominacijos. Dokumentai link S-gos Keliauj. organiza-toriaus: legitimacijos kvitos, viekas yra geriausioj tvarkoj. Nesutvarkyta tik S-gos II statisti-ka: Sekretorius ant to pasiaiš-kinio, kad jis nežinojės nei kaip ją tvarkyti, nes ji toli-gražu nepilna ir referendumų truksta.

Anot Sekretoriaus, ji reiktų po priežiura tam tikros komisi-jos visai sunaikinti, kadangi ją išpildė tik dalis sąjungiečių.

Patįs dokumentai surišti ir sudėti archive.

Trečias komisijos narys drg. J. Gaigalas peržiūrėti dokumen-tų nepribuvo.

LSS. C. Sekretoriaus archivo peržiūrėjimo Komisija: P. Stanelis, J. Norvaiša.

Atidai III Razono kuopų. LSS. kuopos, prigulincios prie III Razono, nuo sausio 1 d. 1913 m. visus laiškus, referendums ir viską, kas tik lytis III Razono potokolų sekretoriaus, malonėkite siuntinėti šiuo ad-resu: S. Andrikonis, P. O. Box 3, New Kensington, Pa.

Atidai VI Razono. Kadangi sąjungiečiai teikėsi ma ne išrinkti į Pild. Kom., tad VI Razono draugai malonės išsirkinti kitą narį į Veik. Komitetą, nes, budama Pild. Kom., negali buti ir Veik. Kom.

VI Razono Veik. Kom. narė Kapočūtė-Michelson.

Pasekmės VIII Razono viršininkų rinkimo. Organizat. A. S. Raulinaitis 96 balsus, M. M. Juška 14 balsų; Proto-kolų rašt. J. Repšis 73, B. Šidiš-kis 37; Finansų rašt. J. Jurgelionis 64, J. Puniška 41; Izd. J. Šmote-lis 113 bal.

Veikiamoji Komiteta: A. Kvedaras 94 bal., A. Petra-tis 65, V. Mišleika 57, J. Naudžis 39, M. D. Činikas 34, J. Mickevi-čia 33, V. Šileika 31.

Agitacijos Komiteta: M. Dundulienė, V. Packauckas, A. A. Herman, K. Jamontas, V. Šileika — visi vienbalsiai tapo iš-rinkti.

Tokiū būdu razono viršininkais

lieka: Organiz. A. S. Raulinaitis, Prot. sekr. J. Repšis, Fin. sekr. J. Jurgelionis, Izd. Jos. Šmotelis.

Veikiamoji Komiteto nariai: A. Kvedaras, A. Petratas ir V. Mišleika, Agitacijos Komiteto viršini- nėti išrinkti nariai teikėsis užimti vietas nuo 1 vasario 1913.

Buvęs razono sekr. B. K. Radzevičius. I Razono valdyba 1913 m.

Organizatorius J. V. Stailionis, 145 kuop.; Veikiamam Komit. M. Mikalavičienė, Izdininku V. T. Jokimas, 145 kp.; Susn. sekr. A. A. Žukauskas, 34 kp.; Fin. sekr. K. Jakimavičius, 34 kp.

I m Razonui LSSA. LSSA. I Razono konferencija atsibuvo 9 d. vasario 1913 m., 881 Bank St., Waterbury, Conn. Tuo Razono kuopos malonės at-lankyt į kuo-skaitlingiausiasiam delegatas aptarimui daug svarbių reikalų.

I Razono susn. sekr. J. A. Žukauskas. Redakcijos atsakymai.

P. Grigaičiui Nesmagu, kad pervėlai atėjo Tamstos laiškas Redakciją, kad tilpt šiame meryje. Įdėsimė į kitą.

V. Vos, Rockford, Ill. Per daug neaiškiai parašyta, negalime išskaityti; netilpa.

V. Klemkai. Ačiu, bet negalime sunaudoti, nes apie patį dalyką įdėjome kito draugo pirmesnę korespondenciją.

K. Rugieniui. «Valdžia» žmonės tinka, bet turės būti luktelėti, nes panašaus turto raštai da neperseniai buvo para-rodę «Kovojo».

J. Burokui. «Dykų» mums netinka — priešiny daug-svajoniškas, o vietomis ir išverstas neaiškiai.

(Užbaiga ankų) linksminant, J. Mateika at-minė apie Lietuvos kalni- mų brolius kovotojus už la- vę, ir pakvietė paaukauti keli- tų centų jų pagelbai.

Aukavo: S. Martynaitis ir Gagelis po 25 c.; J. Matulė-20 c.; J. Padolskis, J. Rapš-čius, J. Rokas, S. Gabutis ir Daugis po 5 c.; J. Gubutis ir vienas 2 c. K. Repšis 8 sausio priėmėsiu aukų 10 siųstų per Adm. A. Žymontą Izdininkas J. Ramanavičius

ADRESAI

L. S. S. kuopų viršininkų
Sekretoriai kuopų, kurių adrsai netel-
singai pagražinti, arba visai nėr, lai tuoj atel-
faktika pas C. Sekretorių.

84 kp. Montreal, Canada,
86 kp. Stoughton, Mass.
87 kp. East St. Louis, Ill.
89 kp. Gardner, Mass.
90 kp. Rhone, Pa.
91 kp. Edwardsville, Pa.
95 kp. Ashley, Pa.
100 kp. Duquesne, Pa.
104 kp. Clinton, Ind.
105 kp. Lewiston, Me.
106 kp. Maryville, Ill.
108 kp. Carnegie, Pa.
113 kp. Burlington, N. J.
114 kp. Athol, Mass.
115 kp. Du Bois, Pa.
116 kp. Detroit, Mich.
117 kp. East Pittsburg, Pa.
119 kp. Milwaukee, Wis.
120 kp. Valparaiso, Ind.
123 Aurora, Ill.
124 kp. Racine, Wis.
125 kp. Waukegan, Ill.
128 kp. Cherry, Ill.
129 kp. Bridgewater, Mass.
131 kp. So. Omaha, Nebr.
133 kp. Norwood, Mass.
134 kp. West Fitchburg, Mass.
136 kp. Rumford Falls, Me.
137 kp. Kensington, Ill.
138 kp. Cicero, Ill.
142 kp. Pawnee, Ill.
143 kp. Williamstown, Pa.
144 kp. Haverhill, Mass.
145 kp. Wallingford, Conn.
147 kp. Elizabeth, N.J.
150 kp. W. Hanover, Mass.

151 kp. New Kensington, Pa.
152 kp. Sheboygan, Wis.
153 kp. Wilson, Pa.
156 kp. Beloit, Wis.
159 kp. E. Cambridge, Mass.
160 kp. Des Moines, Ia.
161 kp. Kearny, N.J.
162 kp. Boston, Mass.
163 kp. Salem, Mass.
164 kp. Westernport, Md.
165 kp. Port Washington, Wis.
166 kp. Monessen, Pa.
167 kp. New Bedford, Mass.
168 kp. Great Neck, N.Y.
169 kp. Terre Haute, Ind.
170 kp. S. Englewood, Ill.
171 kp. Manchester, N.H.
172 kp. Gary, Ind.
173 kp. Batavia, Ill.
174 kp. Chicago, Ill.
175 kp. Joliet, Ill.
176 kp. Taunton, Mass.
177 kp. St. Charles, Ill.
178 kp. De Kalb, Ill.
179 kp. Moline, Ill.
180 kp. Auburn, Ill.
181 kp. E. Rochester, N.Y.
182 kp. Seattle, Wash.
183 kp. Raymond, Wash.
184 kp. Cincinnati, Ohio.
185 kp. Seelyville, Ind.
186 kp. Ansonia, Conn.
187 kp. Harrisburg, Ill.
188 kp. Montreal, Canada.
189 kp. Philadelphia, Pa.
190 kp. Benton, Ill.
191 kp. Phila.-Frankford, Pa.

50,000 KNYGU
Pasakys Kokių Budu Gali Pats Save Isigydyti Namie.
Dyškai del Viru

Israšykite 1913 m. geriausį
Juokų, Kritikos, Muzikos ir Dai-
lės pveiksluotą Laikraštį
" TARKA "
Kainas mėnesis 16 puslapių, su
išrešais.
Cienį: Metams tik \$1.00. Pusel
metų 60 c. Vienas numeris 10 c.
Piguoms ir laiškasms siųsti
adresas:
" TARKA "
P.O. Box 103, Lawrence, Mass.

" KELEIVIS "
Savaitinis laikraštis.
Kaina metams Amer. \$1.50
Kanadoj ir užrubež. \$2.00
28 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
Viešiasis priėmimas
LAIKRODELIS.
Susitarkite apie lokius numerius, nuo 1 iki 9, į kiekvieną aukščiau pa-
rodytą skrytulių laip, kad darant sudėjimą vėlai, išetu 20. Tik ta pa-
tį numerį nevartok daugiau kaip vieną sykį ir savo išdėjimo pristatok
mums.
Jei tebingal išrašai, tai tikrai nes te-
kredito dek, kuris geras perkant mūsų aukšnius, graunutuos ant 20
metu, vyriškus ar moteriškus laikrodžius su rėžėžalais ir kompasėžalais.
Taipgi mės tau prishisme savo katalogo, iš kurio galėsi pasirinkti laik-
rodėžį, rėžėžalį ir kampešę, koks tik patinka. Šitas pasiulymas yra
tik ant trumpo laiklo, taigi rašyk tuojaus, įdėdamas krasos markes už
pristatimą katalogo.
HOME CREDIT WATCH Co.
502 E. 16-th st., Dept. 21, - New York.

LOXOL
PAIN-EXPELLER
RHEUMATISM
Kuomet jantiesi
turis šaltį nusipirk
bakšą tikrojo Pain
Expellerio ir var-
tok pagal nurody-
mo, kurie randasi
kiekvienam pake.

K-tas
Izdinink.
M. Kucinas
Ramanaukas
P. Šanėla
Dalyvavo
išdavime

Prisilaikykite šių taisyklių:
1) Permainant adresą visuomet
rašykite kuotrupiančiai, pažymė-
dami savo seną ir naują adresą.
2) Rašant uždarytą ar atvirą
laišką, visuomet parašykite savo
pravarde ir adresą.
3) Klausiant kokių nors pašali-
nių informacijų, visuomet įdekit
krasos ženklėlį atsakymui.
4) Siunčiant visokius pinigūs,
visuomet siųskite «Kovos» arba
administratoriaus vardu.
5) Priimant naujus narius, vi-
suomet reikis reikalauti, kad iš
sykiu užsiuokėtų bent už tris mė-
nesius.
6) Siunčiant kokį nors spaudos
dabą, visuomet prisiųskite bent
dvi savaites prieš rengiamą viešą
vakarą Sykiu su užsakymu įde-
kite bent vieną dolerį rankpinigių.
7) Gavę nu administracijos bi-
lą, visuomet bent į dvi tris savai-
tes atsteikite ir sykiu su pinigais
prisiųskite gautąją bilą, tuomet
administracijai suteiksate daug pa-
rankumo ir jys gausite umai pa-
kvitavimą. Tas yra daroma vi-
suose biznuose ir tas paranku.
«Kovos» Administracija.

Chicagiečių atidai!
Draugystė Vinco Kudirkos ren-
gia teatrą ir balij, Nedėlioj, 2 va-
sario, šv. Jurgio parapijos svetai-
nėje 32 Place ir Auburn ave. Pra-
čia 5 val. vak. Įžanga 25 c. ir
augščiau. Bus sulošta 5 veiksmų
drama «IŠ MEILĖS». Po teatru-
tantiški šokiai ir skrajojanti kra-
sa. Užkvečia Komitetas.

Ant pardavimo
Kampinis namas ir bučernė
Lietavių ir lenkų apgyventoj vie-
toj. Parsiduoda umai, nes savi-
ninkas yra miręs. Gera vieta bli-
ntui. Atsiųskite dėl informacijų
sekančiu adresu: (5)
KUPCOW
1812 So. 2 nd st., Philadelphia.

Da galima gaut
DOVANA.
Bet jan baigiasi tos «Girtoklių
Kantičkos. Jas uždyk duoda
«Dilgėles» savo naujiesms skaityto-
jams. Nelaukit savaitės—kitos,
nes gal išeit paskutinė dovana.
Jys seni skaitytojai atsiųskit
naujo prenumeratoriaus dolerį už
«Dilgėles» (1 metams)—gausit abu-
du po vienas kantičkas. To velija
Karčemų Zakristijonas. Adre-
suokit:
BALTRUSAITIS BRO'S
2400 Fifth ave.,
Pittsburgh, Pa.

LSS. 49 kp. atidai.
Susirinkimas atsibus 2 vasario,
12 Sheldon st., Hartford, Conn.;
prasisdės 1 val. po pietų. Draugai
butinai susirinkite, nes kuopa yra
labai keblame padėjimė.
Sekret. S. Ketchen.

GERA PROGA!
Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00
Vaiku draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo..... 15 c
Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo ..... 10 c
Aritmetika mokiniui mokymui, su paveikslais (apdaryta) 35 c.
Viso \$1.60
Kas atsiųs iškirpus šią apgalvintą ir "Kovos" ir \$1.00 per mėnesį, tai gaus visas 4 knygas 60 c pigiau.
P. MIKOLAINIS
Box 62 New York City.

Kelstone Phone Main 14-28.
Bell Phone Lombard 2506
Dr. Philip ROVNO
423 Pine St. PHILAD., PA.
Pirmoimo valandos:
Nuo 10 ryto iki 5 P.M. Nuo 6 iki 8 vak.
Galima susikaboti rusiškai ir lenkiškai.

VISU ŽINIAI.
Perkrausčiau savo bučėnę ir grosernę į naują ir geresnę vietą, po num. 2230 Fifth av. kamps Bredy st. Kas norite nebrangiai pirkti gerą tavorą, ateikite pas mane, o busite užganėdinti. Su pagarba.
John Kazlauckas
2230 Fifth ave., Pittsburgh, Pa.

Slučių pinigų į visas pasaulio dalis
ESU PO KAUCIJA.
Jei Jums, skaitytojau, patinka "Kova" su mano raštais ir mano redaguojamos "Dilgėlės", tai patiks ir šis teisingas mano patarnavimas pinigų sluntime. O jūs siųsit pinigų per mane, aš siųsiu savo raštus Jums į "Kovą". Nuo Jūsų priklauso, kad galėčiau "Kovoj" rašyti. Rašymas yra darbas. Dirbt be jokio uždario nevisada galima. Savęs nenuskriausdami, paremsit mane nors menku uždarbiu ir aš galėsiu "Kovoj" rašyti. Ranka ranką mazgoja — ar ne? Pinigų kainas tuo prisilūnė, kas tik pareikalanta.
J. BALTRUŠAITIS,
2400 5-th ave., Pittsburgh, Pa.

F. J. Bagocius
Notaras. Tarkos Telsėjus.
AGENTAS
Visų Geriausių
Laivinių Kompanijų
28 W. Broadway
So. Boston, Mass.

St. Michelonas,
28 Broadway So. Boston, Mass.
Rev. ir Kank. Šelpimo Komitetas
A. Zolynas,
23 Warwick St., Newark, N.J.
Sekretorius J. Bulota,
708 Warner st., Baltimore, Md.
Izdininkas J. Ramanauskas
Box 163, Minersville, Pa.
S-gos Turto Kontr. K-jos Sekr.
R. Merkis,
1815 E. Moyamensing Av., Phila. Pa.
L.S.S. rajonų sekretorių antraštai.
I. J. A. Žukauskas 77 Drayer st. Waterbury, Conn.
II. A. J. Neris 122 Stigrees st. Phillipsburg, N.J.
III. J. Andriukonis Bx 3 New Kensington, Pa.
IV. M. J. Iškaukas 146 Morris st. Jersey City, N.J.
V. J. A. Byla 236 N. West st. Shenandoah, Pa.
VI. J. Undzius 242 Broadway So. Boston, Mass.
VII. J. M. Bučinskis 5 Murphy st. Binghamton, N.Y.
VIII. B. K. Radzevičius 3212 S. Halsted st. Chicago, Ill.
IX. J. Kacergius 1716 E. Matheny av. Springfield, Ill.
X. J. Stankus 1063 Bridge st. Grand Rapids, Mich.
Veik. Komiteto narių antraštai.
I. Rajono.
J. V. Stalloraitis 74 Cherry st. Wallingford, Conn.
II. Rajono.
A. Stankus 509 Green st. Philadelphia, Pa.
A. Stankus 413 Bushkill st. Easton, Pa.
III. Rajono.
J. Brazaukas 2400 Fifth Ave. Pittsburg Pa.
J. Mazliukna 810 Chateau st. Allegheny, Pa.
IV. Rajono.
J. X. Gillis 32 Van Buren st. Passaic, N.J.
J. Sukys 154-6 Grand st. Brooklyn, N.Y.
V. Rajono.
J. M. Jasulevičius Box 6 Minersville, Pa.
L. Kupčinskis 217 E. Centre st. Shenandoah, Pa.
VI. Rajono.
M. Michelsonienė, 28 Broadway, So. Boston, Mass.
VII. Rajono.
A. Valincius 9 William st. Pittston, Pa.
VIII. Rajono.
A. Evederas 1811 S. Halsted st. Chicago, Ill.
A. Petrulis 4600 Gross Ave. " " "
V. Miškos 3149 So. Halsted st. " " "
IX. Rajono.
A. Markevičius Box 186, Johnston City, Ill.
X. Rajono.
M. Mockus Box 54, Detroit, Mich.

L.S.S. Viršininku adresai
Veik. Kom. Susinešimų Sekretorius
L. S. Kupčinskis,
217 E. Centre St., Shenandoah, Pa.
Pildantysis Komitetas:
V. Paukštys,
242 Broadway, So. Boston, Mass.
M. Kapočūtė-Michelson,
28 Broadway, So. Boston, Mass.
A. Bernotas,
1815 E. Moyamensing ave., Phila., Pa.
L.S.S. Centro Sekretorius
J. Stasulevičius,
1815 E. Moyamensing ave., Phila., Pa.
"Kovos" Redaktorius
K. Vidikas,
1815 E. Moyamensing ave., Phila., Pa.
"Kovos" Administratorius
A. Žymontas,
1815 E. Moyamensing ave., Phila., Pa.
Literatūrinis Komitetas
L. Pruseika,
242 Broadway So. Boston, Mass.
S. Stražius,
2030 Canalport ave., Chicago, Ill.

I. Rosenbaum,
SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.
Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.
Išmaino pinigus ir išsiūnčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.
Agentūra geležinkelių tikiety.
Parduoda geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų.
605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

Naujos ir Puikios Knygos!
Puikiausia knygelė dėl visų, kurioj telpa daugybė deklamacijų, monologų, dialogų ir komedijų *Viduj Klebonijos*. Knygelės vardas **Paslaptis** — kaina tik 15 c. Nusipirk!
Kita pirmos klasios knygelė, su paveikslais ir puikioms apysakaitėms, po vardu **Revolucijos Atbalsai**. o kaina tik 15 c. Reikalaukite, o gausite! *Senas Vincas.*
Kitos naujos ir naudingos knygelės: "Teatras" 20c, "Liaudies Dainos", "Čenstokavo Slaptybės" po 15 c. ir daugybė kitų knygų įvairiomis kainomis.
Visas knygas gaunamos:
V. Jakšys, 1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

Rusiškai-Amerikoniška LINIJA
Gerianai, didžiausi ir greičiausi laivai, atlieka tarnystę tarp Rusijos ir Amerikos nestodami net didžiausiose portuose. „Czar“, „Kursk“, „Russia“.
I Roterdamą į 8 dienas; į Lėpoją — 11d.
\$33.00 III Klasios \$35.00
\$45.00 II „ \$50.00
\$60.00 I „ \$70.00
Sekantis išplaukimas iš New Yorko:
RUSSIA vasario 8
KURSK, vasario 22
Dėl platesnių informacijų kreipkitės pas mūsų agentus, arba pas generalinį agentą:
A. E. Johnson & Co.
Gen. Pass. Agent
27 Broadway New York.

TIKRAS GYDYTOJAS
Dr. IGNOTAS STANKUS, M. D.
Vienatinis tikras lietuvis daktaras Philadelphijoje.
Gdyto visokias ligas: vyrų, moterų ir vaikų. Atsiūkusiems iš toliaus per laiškus suteikia daktarišką rodą dovanai. Atsiūkusiems į ofisą išliria geriausią ligos ir duoda savo gyduoles už menką užmokestį. Jis turi gerą medikališką praktiką, kaip tai: pabalgę Medikališką Universitetą, buvo miestavų daktaru mieste Indianapolis, Ind. ir turėjo praktišką mokslą didžioje mokykloje The New York Post Graduate Medical School and Hospital. Dabar gydo visokias ligas su gyduolėmis, dar rinau operaciu ir su elektra.
PASARGA:
Jeigu misliji gydysis per laiškus, tai šaukis tiesiog pas mane, nes aš, budamas lietuvis, suprantu kalbą ir jus rašyma. Kas iš to, jeigu atsiūksite per laiškus pas kokio svetimtančio daktaro, juk jis jus kalbos nesupranta ir jus laišku neperskaitys. Teisybė, toksai daktaras atsius jums keliatų butelių su farbuota žistu vandeniu, kuris jums nel blogo nei gero nepadarys, o užmokestį atims, kaip ir už tikras gyduoles. Užtai nematyk darmais savo sunkiai užprocevuotus pinigus. Aš nelaikau savo ofise nel tamočiu nel raštininku ir ne aptlekoriu. Jei kas atsiūksiu laišku pas mane, tai aš pats perskaitau tą laišku, išlirtu ligą ir jeigu reikalinga, tai tada pasiūnčiu gyduoles.
Turiu šimtus padekavonių. Kelias čionai tapinuu:
Aš, Juozapas Svilba, 1011 Carlton st., Philadelphia, Pa., daug daktaru atlančiau, o nel vienas negalėjo manęs išgydyti, bet daktaras Ignotas Stankus su pagelba X-ray mane išgydė. Išlirtu širdingai ačiū.
Petras Salus, 29 Green Place, Campello, Mass., taip rašo: Mano moteris ligai sirgo ir išgydyti jos negalėjo. Ji turėjo kosulį, skreplavimą, skaudėjimą pasirdziu ir krutinėje. Kuomet atsiūksiu pas daktarą Ignotą Stanku ir jis išgydė mano moterį su pirmu pasiūnintu gyduolu. Dabar didžiai širdingai ačiū už geras gyduoles. Dieve duok jam ilgą amžių, kad galėtų ir kitus sergančius gelbėti.
Iš Brooklyno, N. Y., 38 So. 2-nd st. Mane išgydė daktaras Stankus nuo širdinio vėdo, silkinimo planku, greito supykimo ir išgėdo. Julė Dauidienė, tos padekavonės yra įdėtos su pavėjlimu pačiu pacientu.
Dr. IGNATIUS STANKUS, M. D.
1210 So. Broad st., - Philadelphia, Pa.
Ofiso { Nuo 9 iki 11 dienų, nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 8 vakarų.
valandos { Nedėliomis nuo 10 iki 3 val. po pietu.

Visiems naudinga
Klėsinis Atlasas viso pasaulio arba žemlapio knygelė, praėjusio dešimtmečio išleidimas, kuri turi 499 paal., didumo 34x50 cm. Anglišką kalbą. Mapos kurios parodo geležinkelių, vandeniu ir kalnais; surventų Valstijų etatus, teritorijas ir kiek stalo miestų ir kiek gyvenvietę stote ir atstovauja miestuose, — taip ir viso pasaulio miestai. Kaina \$1.00. Gaunama pas:
M. M. Dovidaitį
221 Pine St., Wilmington Del.

„KOVOS“ Administracijos
Galima tuoju užsireu-
meruoti šinos žemiau nuro-
šyus lietuvių laikraščius.
Juk beveik visi sąjungie-
čiai, apart „Kovos“, skaito
da ir visus laikraščius, to-
ciai užsisakykit juos per
„Kovos“ Administracijos,
tuomet Sąjungai bus pel-
nas, o jūs gausite tą ko no-
rite. Verta užsisakyti šiuos
laikraščius:
RANKPELNIS
Dvisavaitinis
Kaina metams \$1,50
Išaina Skotijojej
LAISVĖ
Du syk į savaitę
Kaina metams \$2,00.
Išaina So. Boston, Mass.
KELEIVIS
Savaitinis
Kaina metams \$1,50
Išaina So. Boston, Mass.
DARBININKŲ VILTIS
Savaitinis
Kaina metams \$1,50
Išaina Shenandoah, Pa.
DILGĖLĖS
Dvisavaitinis
Kaina metams \$1,00
Išaina Pittsburgh, Pa.
LIETUVIŲ ŽURNALAS
Mėnesinis
Kaina metams 50c.
Išaina Chicago, Ill.
LAISVOJI MINTIS
Mėnesinis
Kaina metams \$2,00
Išaina Scranton, Pa.

„KOVOS“ Amerikos Lietuvių Kalendorius
1913 metams, sutaisytas J. ILGAUDO
Iš turinio kalendoriaus reikia paminėti keletą svarbiausių straipsnių. Kodėl viskas bransta, kaip ir ką mokintis. Dalia ir proletarijatas, Chronika revoliucijos judėjimo Lenkijoje, Vilnius, Gvenimo Tikslas, Ar bus dar 1913, ir daugybė įvairiausių statistikų ir sąlygų reikalingų žinių ir informacijų. — Šitas kalendorius yra labai naudingas ir būtinais reikalingas kiekvienam namuose. Puikiai iliustruotas, kainuoja 25c pinigais ar stempomis, o mėg prisigisinti **KALENDORIŲ** tamstai į namus kartu su 36 puslapiais **LIETUVIŲ KALENDORIUMI** 1912, 1913 ir 1914 metais dovanai.
AGENTAMS pasikainuos. Kas ims už \$10.00 ant karto, tam prisigisinti šitas mėg apmokame. Pinigai siūnčiami iš karto.
J. ILGAUDAS
1841 So. Halsted St., Dep. 3. CHICAGO, ILL.

Šiuomi pranešame, jog jau išėjo iš spaudos L.S.S. 18-
leidimas No. 12-as
SOCIJALDEMOKRATŲ MOKSLO PAMATAI
Parašė K. Kautskys. Iš volkiečių kalbos
vertė P. Kovas. Pustl. 55, prekė 20c
Si knygelė turėtų rasti kiekvienoj darbininko žmogaus gietelė, ir
kiekvienas intereuojantis socijalizmo klausimu, privat būdai
minėta knygelė nusipirkt ir perskaityt, nes tik tokis rasti
skaitydamas darbininkas žmogus, gali gauti supratimą apie socijalo-
mokalą ir pažinti dabartinę netikslą išnaudojimo tarka.
Reikalaujanti minėtos knygelės prisigiskit „Kovos“ Adm.
20c, o tuo apturėsite. Agentam nuleidžiama nuošimčiai.

PRASOME UZSISAKYTI
„PERKUNA“
Mėnesinį juokų laikraštį
„PERKUNAS“ eis kas mėnesį nuo
Nanjų Metų (1913 metų).
Kaina metams tik \$1,00.
Prenumeratą ir rankraščius mel-
džiame siųsti tokiu adresu:
„PERKUNAS“
P.O. Box 290, Waterbury, Conn.

BUK MANDAGUS!
NUSIPIRK
ETIKETA
Arba taisyklės, kurių kiekvienas
turi prisilaikyti apsiėjime su kitais.
Ten rasit suvirš 300 pamokiniū
gražaus pasielgimo dėl visų visco-
kliuose atvejuose. Kaina 25c. Pi-
nigus mažiau dolerio galima siųsti
krasos ženkliais.
M. M. Rice-Herman
140 E. 19 st., New York.

Pirmu kartu bus parodyta
**LIETUVA PAVEIKS-
LUOSE.**
Bus rodomi lietuviški krutanti
paveikslai, dalnos ir iliustruotos
deklamacijos. Paveikslai bus ro-
domi sekančiose miestuose ir vie-
tose: Sausio (Jan.) 27 ir 28 d. 1913
Beaver Hall 11 Bartlett st. Wor-
cester, Mass. 30 d. sa'vio sa'leje
K. of P. 825 N. Main st., Montel-
lo, Mass. 31 sausio Maynard Hall
243 D. st., So. Boston, Mass. 1 d.
vasario sa'leje East End Christian
Union 7 Burllegh st., Cambridge-
port, Mass.
Kiekvienoj vietoj svietainės duris
bus atdaros nuo 7 val., perstaty-
mas prasidės 8-15 m. Maloniai
kviečiam įvientaučiai atsilankyti.
Perstatytojai šių vakarėlių, ki-
nematografistai.
**A. T. Račinsas ir J. M. Danie-
llus iš New Yorko.**

PARANKIAUSIAS DARBO ZMONEMS LAIKRAŠTIS
„RANKPELNIS“
Laidžiamas L.S.S. Didžiojoje planėje. Eina kas 2 savaiti. „RANK-
PELNIS“ stovėdamas ant darbininkų reikalų sargybos, ruošiasi
suteikti žinias apie darbininkų judėjimą įvairiose kraštuose.
„RANKPELNIS“ (ilgata ap-
sakos, statistikos ir t. t. In-
formacijos) kaina: metams
\$1.00, trims mėn. 25c. Pinig-
ai išliskas reikia siųsti šiuo adresu:
**„Rankpelnis“ Lidy Bank, Bellshill
SCOTLAND**
Reikalaukamas numeris: „KOVOS“ 1913 m. stampas už 2c.
TRIMITAS
Laisvos dvasios giesmes ir dalnos su gaidomis.
Žodžiai įvairių mūsų tautos poetų: Javaro, Rėk., Spar-
naičio, Smutkelio, Kalėdo, Kaukės, Ažuolaičio, iš Gorkio,
Žingino, J. Mėmėlės ir Špalleniškio.
Kompozicija žinomo mūsų dainiaus-kompozitoriaus
P. Miko.
Trimitas yra sekančio dainos su gaidomis: Sukeikime
kovą, Badaujančių giesmė, Mano laivas, Ankstybas paukšte-
lis, Gedulių giesmė bei meškos, Darbininkų giesmė, Svelki-
nimas darbininkų, Kalinio daina, Internacijonolas, Marselietė,
Viltis, Varšavietė, Darbininkų Marselietė, Revo-
liucionierių daina, Raudona vėliava ir Ant barikadų.
Trimitas — tai klasikinė dainų knyga. Pirmutinė lietu-
vių kalboje tos rūšies knyga.
Trimitas privalo rasti kiekvieno lietuviyo name, kuriame
randasi pjanas; taip sakant, kiekvienoj inteligentiškoj šel-
mynoj. Taipgi Trimitas privalo rasti kiekvieno dainininko
choristo nuosavybėj, o ypa pas choro vedėją.
Kaina vieno egzempliorio apdaryta \$1.00
neapdaryta 75 c.
Trimitas gaunamas ti pas mus. Visuomet adresuokit:
„KOVA“
1815 E. Moyamensing ave., Philadelphia, Pa.

„RANKPELNIS“
Laidžiamas L.S.S. Didžiojoje planėje. Eina kas 2 savaiti. „RANK-
PELNIS“ stovėdamas ant darbininkų reikalų sargybos, ruošiasi
suteikti žinias apie darbininkų judėjimą įvairiose kraštuose.
„RANKPELNIS“ (ilgata ap-
sakos, statistikos ir t. t. In-
formacijos) kaina: metams
\$1.00, trims mėn. 25c. Pinig-
ai išliskas reikia siųsti šiuo adresu:
**„Rankpelnis“ Lidy Bank, Bellshill
SCOTLAND**
Reikalaukamas numeris: „KOVOS“ 1913 m. stampas už 2c.
TRIMITAS
Laisvos dvasios giesmes ir dalnos su gaidomis.
Žodžiai įvairių mūsų tautos poetų: Javaro, Rėk., Spar-
naičio, Smutkelio, Kalėdo, Kaukės, Ažuolaičio, iš Gorkio,
Žingino, J. Mėmėlės ir Špalleniškio.
Kompozicija žinomo mūsų dainiaus-kompozitoriaus
P. Miko.
Trimitas yra sekančio dainos su gaidomis: Sukeikime
kovą, Badaujančių giesmė, Mano laivas, Ankstybas paukšte-
lis, Gedulių giesmė bei meškos, Darbininkų giesmė, Svelki-
nimas darbininkų, Kalinio daina, Internacijonolas, Marselietė,
Viltis, Varšavietė, Darbininkų Marselietė, Revo-
liucionierių daina, Raudona vėliava ir Ant barikadų.
Trimitas — tai klasikinė dainų knyga. Pirmutinė lietu-
vių kalboje tos rūšies knyga.
Trimitas privalo rasti kiekvieno lietuviyo name, kuriame
randasi pjanas; taip sakant, kiekvienoj inteligentiškoj šel-
mynoj. Taipgi Trimitas privalo rasti kiekvieno dainininko
choristo nuosavybėj, o ypa pas choro vedėją.
Kaina vieno egzempliorio apdaryta \$1.00
neapdaryta 75 c.
Trimitas gaunamas ti pas mus. Visuomet adresuokit:
„KOVA“
1815 E. Moyamensing ave., Philadelphia, Pa.

„LAISVĖ“
Visuomenės, Kultūros, Politikos, Literatūros,
Populiariskai-Moksliska LAIKRAŠTIS
Eina du sykiu savaitę: Utarniuke ir Pėtnyčioj.
Laikraštis „LAISVĖ“ didelio formato, taipja rašus geriausių ra-
sininkų ir visomet pilnas naujaisiu ir tikraisiu žinių. „LAISVĖS“
prenumerata Suviennytose Valst. metams 2 dol., pusmėcni 1 dol. Už-
rubežiuose — metams 3 dol., pusmėcni — \$1.5.
Ant pažirėjimo siūnčiam vieną numerį DYKA
Užirašant laikraštį arba turint kokius no reikalus adresuokite taip:
**„LAISVĖ“ 242 West Broadway
SC BOSTON, MASS.**

Rusija pralenkia Amerika.
Ne liuosybėje, bet išdirbine **Vodka**, skanus rusiškas
tautiškas gerimas, yra žinomas savo čystumu ir pulkumu,
nes jis atydziai išdirbtas ir gavyje prilanko vien sveikas gru-
dy išsunkas. Męs užlaikomę **Vodka** importuotą ir **Vodka**
čionai išdirbta.
Męs išdirbame **Vodka** iš čystų grudy ir tokiais pat apar-
ratais ir budu, kaip kad išdirba Rusijos valdžia.
Ačiū mūsų veiklumui męs parduodame už labai nu-
mintą prekę. Jūs galite gauti **Vodka** importuotos ir **Vod-
kos** čionai išdirbtos, taipgi geriausios Amerikoniškos ir im-
portuotos degtinės, vynų ir saldžių gerimų.
Alus bonkutėmis ir bačkomis.
J. CARTUN
401-3-5 South st. - Philedelphia, Pa.

Administracijoj yra Naujame-
tinių „Kovų“, užsisakykit!
Daugiau imantiems pelnas.